

Slava spominu za domovino padlih!

Grobovi tulijo . . . tulijo vsepovsod po svetu, tulijo resnico, da nasilje ne more prinesiti dobrega sadu, tulijo resnico, da se je treba za svobodo boriti, če jo hočemo ohraniti, tulijo pa tudi resnico, da so vse žrtve zastoj, če vodijo krmarije sveta le želje po časti in oblasti, po koristi in blagostanju namesto pravičnost, resnica in zapovedi Božje! . . .

Rim v pričakovanju proglašitve pok. papeža Pija X. za svetnika

Stotisoči vernih katolikov hite od vseh strani v Sveto mesto, da bodo v soboto popoldne navzoči pri proglašitvi G. Sarta, kasnejšega papeža Pija X. za svetnika.

Citta del Vaticano. — Verniki iz vsega sveta prihajajo v Rim, da bi se udeležili velike slavnosti v soboto popoldne. Tedaj bo sedanji papež Pij XII. slovesno proglašil pokojnega svojega prednika Pija X. za svetnika. To bo 78. papež, ki mu je cerkev slovesno priznala svetništvo. Slovesnosti bodo prisostvovali desetisoči vernikov na velikem

trgu sv. Petra. Pričakujejo, da bo navzočih nad 500 škofov in 45 izmed sedanjih 69 kardinalov.

Giuseppe Sarto, ki je bil že za svojega življenja znan kot "sveti papež," je bil sin revne družine iz severne Italije. Za papeža je bil izbran l. 1903, umrl pa je 20. avgusta 1914, v dneh ko se je razdivjala nad Evropo prva svetovna vojna.

Francoska vlada zopet v škripcih

Parlament je zahteval debato o Indokini, ki se ji je francoska vlada v preteklosti dvakrat ognila z zahtevo po zaupnici.

PARIS, Francija. — Parlament je s 385 glasovi proti 231 odklonil odločitev debate o Indokini, ki je predvidena za prihodnji tork.

Predsednik vlade se je ponovno sestel z načelnikom glavnega stana francoskih oboroženih sil gen. Ely, ki se je vrnil iz Indokine. Posvetoval se je tudi z drugimi vojaškimi strokovnjaki, nato pa sklical ožjo sejo vlade. V sredo je zasedal Svet narodne obrambe, včeraj pa je bila ponovna seja vlade.

Središče vseh vojaških razgovorov se suče o tem, kolikšen del Tonkinga (Severnega Vietnama) je mogoče braniti pred komunisti. Odločitev o tem pa ne bo padla samo v Parizu, ampak še bolj v Washingtonu.

Iz raznih nasebin

NORTH CHICAGO, Ill. — Mrs. Agnes Ivanetič je prejela iz Jugoslavije žalostno vest, da ji je v vasi Goričica, župnija Preserje, umrl brat France Jakopin, p. d. Masletov. Tukaj zapušča sestro Agnes, v Chicagu pa brata Alojzija.

WASHINGTON, D. C. — Senator Eastland (D—Miss.) je poudaril, da Jug ne bo popustil v pogledu ločenih šol za bele in črne niti "za en palee."

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno z malo dežja in to plo.

Znižanje federalnega proračuna za 5 bilijonov prihodnje leto?

Zakladni tajnik George M. Humphrey je na splošno iznenadenje povedal, da namerava federalna vlada proračun za prihodnje leto znižati za novih pet bilijonov dolarjev.

NEW YORK, N. Y. — Federalni zakladni tajnik G. Humphrey je na nekem sestanku iznenadil vse navzoče, ko je dejal, da namerava vlada v prihodnjem letu znižati proračun za nadaljnji pet bilijonov dolarjev. Že dalj časa so se namreč tu in po prestolnici širile vesti, da bo morala vlada zaprositi Kongres za vsaj dva do tri bilijone dolarjev novih sredstev v obrambne namene.

Po splošni sodbi odgovornih krogov ne bo mogoče zaradi nove mednarodne napetosti zmanjšati oborožene sile, nasprotno, je zelo verjetno, da jih bo treba povečati.

Iz besedi Humphreya sklepajo, da vlada mednarodni položaj morda le ne smatra za tako nevaren, kot se splošno sodi.

Vodja upornikov na Malaji ubit

PENANG, Malaja. — Policijske čete so ubile Lau Lee-a, enega izmed glavnih voditeljev komunističnih upornikov na Malaji. Padla je tudi njegova spremljevalka, med tem ko se je tretjemu partizanu posrečilo uiti.

Zasedanje Kongresa končano z julijem?

Republikanski voditelji v Kongresu računajo, da bodo zasedanja do 31. julija končana, demokrati pa sodijo, da bodo lahko veseli, če bo Kongres končal svoje delo do srede avgusta.

WASHINGTON, D. C. — Republikanski voditelji senata vstrajajo pri svojih napovedih, da bo Kongres lahko končal svoje delo do konca julija, čeprav so demokrati precej drugačnega mnenja.

Senator Lyndn B. Johnson iz Teksasa, voditelj demokratov, je dejal po sestanku Demokratičnega političnega odbora, da bo Kongres lahko srečen, če bodo zasedanja končana s 15. avgustom.

Republikanski voditelji William F. Knowland iz Kalifornije in načelnik Republikanskega političnega odbora senata Homer Ferguson iz Michigana pa sta izjavila, da sta kljub temu optimistična.

Knowland je rekel: "Jaz svojega mnenja nisem spremenil, če bo seveda druga stran (demokrati) sodelovala vsaj do neke mere na zakonskih predlogih, ki jih je treba še obdelati. Ne vidim razloga, zakaj ne bi mogli končati do postavljenega dne."

Johnson je navajal dolgo listo Eisenhowerjevih predlogov, ki jih je treba obdelati, ko je razlagal, zakaj Kongres ne bo mogel svojega dela končati do konca julija. Med nedokončanim delom so še: predlog za spremembo davčnega zakona, predlog za izboljšanje Social Security, predlog za podporo farmarskim pridelkom, predlogi o ureditvi zdravstvenega zavarovanja, gradnji domov, zunanji pomoči, zunanji trgovini, o atomski energiji in o povečanju skrajne dopustne meje narodnega dolga.

AMERIKA IN ANGLIJA V ŽENEVI SKORO EDINI

Poslabšanje vojaškega položaja v Indokini in komunistična trdovratnost pri razgovorih v Ženevi sta zblížali stališči Združenih držav in Velike Britanije v pogledu reševanja Jugovzhodne Azije pred komunističnim ogrožanjem.

ŽENEVA, Švica. — Stališči Vel. Britanije in Združenih držav pri razgovorih o končanju vojne v Indokini sta se v zadnjih dneh precej zblížali.

Angleži so spoznali, da se je treba komunizmu neke postavitve odločno po robu, sicer bo pod krinko boja za osvoboditev poplaval kmalu vso Jugovzhodno Azijo. Ker bi bila z osvojitvijo Indokine po komunistih neposredno ogrožena Malaja, ki jo štejejo Angleži za svojo najpomembnejšo posest v Aziji, so začeli ti premišljati o nujnosti obrambnih ukrepov.

K odločnejšemu stališču je Angležem pomagalo tudi spoznanje, da so se varali, ko so sodili, da bo z novimi oblastniki v Kremlju lažje sodelovati, kot je bilo nekdanj s Stalinom. Moskva je danes prav tako nepopustljiva in nasilna, kot je bila.

Združene države, ki so bile že skoro tik pred posegom v indokitaško vojno, so začele pod vtisom domačega javnega mnenja in angleškega omahovanja popuščati, ko so spoznale, da je vojaški položaj v Indokini dalek slabši, kot je prvotno izgledalo. Danes je jasno, da Indokine ni mogoče rešiti samo z letalstvom in mornariškimi silami. Če so Združene države odločene Indokino ohraniti v celoti izven

komunističnega območja, morajo računati s tem, da bo treba tja poslati tudi vojsko.

Predno se bodo za kaj takega odločile, pa hočejo vseeno preskusiti vsa sredstva za dosego "častnega miru."

Načelnik glavnega francoskega stana gen. Ely, ki je pregledal vojaški položaj v Indokini, je obvestil o tem, kar je tam ugotovil, svojo vlado v Parizu in bo po vsej verjetnosti prišel prihodnje dni v Washington na razgovore z ameriškimi političnimi in vojaškimi voditelji. Pri teh razgovorih bo padla končna odločitev.

Predsednik Eisenhower je pripravljen iti reševati Indokino samo v imenu Združenih narodov in v družbi z zavezniki, toda le tedaj, če Francozi priznajo indokitaškimi državam Vietnamu, Laosu in Kambodji popolno neodvisnost.

Državni tajnik John F. Dulles je na svoji zadnji tiskovni konferenci izjavil, da so izgledi za nastop Združenih narodov sedaj precej boljši, kot so bili, v pogledu neodvisnosti indokitaških držav pa je izrazil zadovoljstvo, da so Francozi v načelu nanj pristali, poudaril pa, da to še ni dovolj.

Razgovori o vojaškem sodelovanju Združenih držav, Vel. Britanije, Avstralije, Francije in Nove Zelandije za morebitni nastop v Jugovzhodni Aziji se bodo predvidoma začeli začetkom junija.

Zastopniki deveterih držav, ki se udeležujejo razgovorov o Indokini, so se lotili včeraj določanja pogojev za premirje. Čeprav so stališča Zahoda in Vzhoda še precej daleč narazen, je vendar nekaj upanja na uspeh. Temelj razgovorov predstavlja takozvani Edenov načrt, ki predvideva končanje bojov in razdelitev Vietnama v področja, ki bodo ostala v oblasti upornih Vietminhovcev, in v področja, ki jih bodo varovale francosko-vietnamske čete.

Bivši beograjski nadškof umrl

Lemont, Ill. — Dne 5. maja 1954. je bil v Požgi na Hrvaškem pokopan bivši beograjski nadškof Rafael Rodič OFM. Bil je frančiškan, ki je opravljal v redu odgovorne službe. Bil je profesor bogoslovja. Svoj čas je bil gvardijan v frančiškanskem samostanu na Dunaju, pozneje pa provincial hrvatske frančiškanske provincije v Zagrebu. Kot provincial je bil imenovan za nadškofa v Beogradu. Pred kakimi 20. leti je stopil v pokoj ter se vrnil v samostan Na nadškofijskem sedežu v Beogradu ga je nasledil dr. Josip Ujčić. Nadškof Rodič je dočakal visoko starost 84 let. R. I. P.

Vročina — v Indiji

NEW DELHI, Indija. — V zadnjih dneh je postalo v indijski prestolnici zelo vroče. Imeli so redno preko 110 stopinj F. Napovedovalci vremena trdijo, da je to še le začetek. Vročino gotovo še poslabša dejstvo, da je ta čas ozračje zaradi monzunkega deževja izredno vlažno.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Dr. V. Meršol zopet zdrav—

Dr. Val. Meršol se je okrepil in spočil ter bo od torčka, 1. junija, zopet redno sprejemal bolnike v zdravniškem uradu na 6127 St. Clair Ave. Podrobnejše podatke o uradnih urah dobite v uradu, lahko pa tudi kličete HE 1-3711 (urad) ali EN 1-5432 (stanovanje).

Piknik—

Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima v nedeljo in ponedeljek piknik na svoji farmi.

Štirinajsta obletnica—

V nedeljo ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Jos. Slogar st. v spomin 14. obletnice njegove smrti.

Lahka mesečna odplačila—

Norwood Appliance & Furniture, 6202 St. Clair Ave. ima na prodaj odlične "Maytag" hladilnike pod ugodnimi pogoji. Več v oglasnem delu lista.

Feta obletnica—

V torek bo v cerkvi sv. Vida ob 8:20 sv. maša za pok. Adolfa Macerol v spomin 5. obletnice njegove smrti.

Druga obletnica—

V ponedeljek bo v cerkvi sv. Frančiška na E. 71 St. sv. maša za pok. Frank Yert v spomin 2. obletnice smrti.

Poroka—

V ponedeljek ob 9:30 se bosta v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. poročila Mary Patricia, hči Mr. in Mrs. Frank Luzar, 1315 E. 167 St., in Frank Ivančič, sin Mrs. Rose Ivančič, 1254 E. 169 St. Bilo srečno!

Poroka—

V soboto ob devetih dop. se bosta v cerkvi sv. Vida poročila Edvard Cupar in Angela Petrovič, hčerka Johna Petroviča z 976 Addison Rd. Bilo srečno!

Urad zaprt—

Urad lista bo v soboto in ponedeljek zaprt.

Asesment—

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo noč ob 6. ure pa do 7:15 pobirala v sobi št. 4 šole sv. Vida društveni asesment.

Na obisk v staro domovino—

Na francoskem parniku Ile de France so se v soboto odpeljali: Mrs. Christine Pirtz, Mrs. Anna Božič, Mrs. Christine Ujčić s hčerko Christino in sinkom Jamesom. Vsi potujejo v Kalce. Naklo pri Kostanjevici na Dolenjskem.

Na parniku Queen Mary so se iz New Yorka odpeljali: Mrs. Josephine Zalar Porok s hčerko Georgi Ann iz Barbertona v Podskrajnik pri Cerknici, Mrs. Josephine Bednarik iz Barbertona v Sv. Jana, Jastrebarsko in Mr. Nicola Eftimoff v Make-doniju.

Danes zvečer pa se iz Clevelanda odpeljejo in jutri v New Yorku vkrajo na francoski parnik Liberte: Mrs. Frances Sedmak potuje v Juršce pri Knežaku, Mrs. Frances Pernach v Zg. Belo pri Kranju, Mrs. Elizabeth Hribar v Zgornji Tuhi, Miss Mary C. Hribar v Cirkuše v Tuhi, Mrs. Olga Ozanič v Sordražico, Mrs. Mary Baznik v Dobe pri Kostanjevici, Mrs. Mary Sajovic v Predoslje pri Kranju, Mr. John in Mrs. Mary Zalar iz Painesville v Dolenje Otave pri Cerknici in Mr. Joseph in Mrs. Antonia Ogrinc v Grahovo, pri Cerknici. Vsi potujejo s posredovanjem potniške tvrdke Kollander. Želimo jim srečno potovanje, mnogo od-dih v domovini in zdrav povratek.

jim srečno potovanje, mnogo od-dih v domovini in zdrav povratek.

Poroka—

V soboto ob desetih dop. se bosta v cerkvi sv. Kazimirja na 6223 Sowinski Ave., poročila Joan J. Golembiewski in William J. Mišmaš, sin Vere in Pol-deta Mišmaš s 1119 E. 72 St. Bilo srečno!

Proslava Spom. dne—

St. Vitus Post 1655 bo proslavil Spominski dan v nedeljo dop. Ob 9:30 zbiranje pred šolo sv. Vida, dviganje zastave, nato odhod v cerkev, kjer bo imel župnik Rev. L. Baznik sv. mašo.

Kino—

Nocoj ob osmih bo zadnja filmska predstava v tej sezoni v Norwood Branch Library. Vstop prost.

Domače slanje—

V nedeljo praznujeta Mr. in Mrs. Anton Champa na 1122 E. 63 St. 49. obletnico svoje poroke. Čestitamo in jima želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva.

Banka zaprta—

The North American Bank bo v ponedeljek, na Spominski dan, zaprta.

Romanje—

Clanice Oltarnega društva, ki so plačale voznino za v Carey pri M. Otoničar in M. Marinko, se zbera pred cerkvijo Sv. Vida v nedeljo zjutraj 15 minut čez peto uro. Odhod je točno ob pol šestih.

Žalostna vest iz domovine

Mrs. Mary Kolegar, 7004 Hec-ker Ave., je dobila iz starega kraja sporočilo, da ji je v Dr-novem pri Leskovcu umrla se-sstra Terezija Grgetič.

Štirinajsta obletnica—

V torek ob 8:15 bo v cerkvi sv. Krstine sv. maša za pok. Louis Strnad Jr. v spomin 14. obletnice njegove smrti.

NAJNOVEJŠE VESTI

CLEVELAND, O. — Prihodnje leto bo obnovljena jezerska potniška proga Cleveland-Detroit, ki je bila ukinjena l. 1951. Moderna ladja bo napravila 120 milj dolgo pot v nekako petih urah.

WASHINGTON, D. C. — Roy M. Cohn, je pred senatnim preiskovalnim odborom izjavil pod prisogo, da je visok armadni uradnik grozil McCarthyjevemu odboru, da bo poslal vojaka Davida Schine, prejšnjega uslužbenca odbora, na službo onstran morja, če ne bo odbor prenehal s preiskavo komunističnega delovanja v Fort Monmouth, N. J.

ŽENEVA, Švica. — Francija je predlagala, naj se v torek sestane zastopnika obeh vojujočih se strani v Indokini na razgovore o sklenitvi premirja. Zun. minister Bidault je omejil predlog samo na Vietnam, pa zavrnil delitev tudi te države.

NEW YORK, N. Y. — Zastopnik Siama je izjavil, da bo njegova vlada spravila vprašanje Indokine pred Združene narode "čim prej mogoče."

LONDON. — Winston Churchill je na nekem sestanku Konservativne stranke izjavil, da stremi po "miru s pomočjo moči."

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAKOČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1878.

83 No. 105 Fri., May 28, 1954

Spominski dan

V ponedeljek bomo krasili grobove svojih dragih. Odšli bomo na pokopališča, se spominjali njih, katerih ostanki bodo ležali pred nami v zemlji. Spominjali se bomo vseh lepih doživljajev z njimi, spominjali bridkosti in preskušenj ter molili za njih večni mir in pokoj.

Hudo nam je po njih, hudo, ker jih ni več, na drugi strani jih pa kot kristjani lahko blagrujemo; njihova pot je končana, njihov boj dobojevan. Zapustili so dolino solz in odšli v večno veselje.

Tako bomo morda razmišljali sami pri sebi, tako morda v tiho preživeli ta spominski dan.

Spominski dan je tudi dan javnega slavljenja za domovino padlih. Po mestih se bodo vile povorke, godbe bodo igrale, poklicni govorniki bodo slavili žrtve onih, ki so dali svoje življenje za blagor domovine. Zastopstva veteranov in raznih narodnih organizacij bodo položila vence na grobove neznanih in znanih padlih vojakov. To bo dan navdušenja za žrtve za domovino!

Da, prenekatero mlado življenje je bilo prostovoljno položeno na žrtvenik, da bi bila svetu ohranjena svoboda. Veliko sinov te dežele je šlo neustrašeno in navdušeno v borbo, ko je bilo treba reševati svobodo pred nasiljem. Kostri naših fantov in mož so raztresene po vsem svetu. Od francoske evropske obale, preko severnovzhodne Francije in Belgije, preko Nemčije in vse tja na Češko so v drugi svetovni vojni prelivali kri naši vojaki. Padali so v Italiji, padali v Afriki, tonili po svetovnih morjih, merili svoje moči z zagriženimi sinovi Dežele vzhajajočega sonca. Kdo se ne spominja Ivo Jime, komu ni znano ime Guadalcanal. Koliko sinov te dežele je pustilo v onih krajih svoja življenja!

Moč demokratičnega sveta je strla fašistično in nacistično nasilje, zdobil japonski imperializem, toda je vzpostavila na svetu mir, je izpolnila obljube, ki jih je dala tlačenim, je zgradila pravični red, po katerem hrepeni nesrečno zmučeno človeštvo?

Ne, tega ni storila! Ni storila, ker so oni, ki so jo vodili, pozabili iti na grobove padlih in ob njih razmišljati o ceni žrtev. Pijani zmagovalci so vodniki sveta pozabili na cilje, ki so si jih postavili v začetku borbe, pozabili na žrtve, pozabili na milijone mladih življenj, ki so v bojih ugasnili v upanju na srečnejše in mirnejše življenje bodočih rodov.

Nasilje je sledilo nasilju, v prenekateri deželi je ugasnila zarja svobode, še predno je zasijala.

Strahote atomske vojne niso zadržale zagovornikov nasilja v njih pohlepu po novih deželah, po novih sužnjih. Svobodni svet se je znova dvignil in jih s silo pognal tja, od koder so prišli. V želji po miru je obstal in jih ni strl. Nasilneži so to njegovo velikodušnost in miroljubnost smatrali za slabost in začeli so nov boj na drugem koncu sveta.

Spominjamo se padlih, spominjamo se njih žrtev in v dnu srca moramo z grozo priznati, da so bile skoro zastonj! Strli smo eno nasilje, da je lahko zrastle drugo!

Obzorje pokriva vedno novi in gostejši oblaki, na vzhodu že hudo grmi in se bliska, kdo ve, če ne bo morda že jutri zadivjala nevihta tudi preko naše dežele?

Bog nas pred to nesrečo obvaruj! Če pa že priti mora, potem pa ne pozabimo na one, ki so darovali življenja v preteklih vojnah, darovali zastonj! No dovolimo, da bi bile zastonj tudi nove žrtve.

Vojna je grda reč in gotovo si je noben pošten človek ne želi. Svobodni svet je bil vedno miroljuben. Za orožje je zgrabil vedno le prisiljen in še takrat z nevoljo. Prav zaradi svoje mirnoljubnosti je prišel v sedanjo zagato. Nasilniki v Kremlju in drugod po svetu se boje samo trde pesti, pravica, resnica, poštenje jim niso mar.

Če smo napadeni, smo se dolžni braniti. Nihče se namreč nima pravice prostovoljno odreči svojemu življenju.

Nekateri mislijo, da je naša svoboda, da je naše življenje v nevarnosti šele tedaj, če stoji sovražnik že na naših mejah ali celo šele tedaj, ko je te že prestopil. To je bilo nekdanj, v davnih starih časih, ko je trajala pot preko Atlantika še več mesecev, danes, ko je človek v enem dnevu iz Amerike v Evropo in nazaj, tega ni več.

Danes je možen samo en mir — svetoven mir. Kakor hitro nastane kjerkoli na svetu vojna, pa naj bo boljše v še tako odročnem kraju, bo nemir zajel ves svet.

Razumljiv je bil napor velikih državnikov in idealistov, ki so hoteli v Društvo narodov po prvi svetovni vojni in v Zruženih narodih po drugi hoteli ustvariti neke vrste svetovno vlado, ki naj bi za vselej preprečila prelivanje človeške krvi v medsebojni borbi. Žal ti napor niso prinesli pričakovane sadu. Človeštvo je pri vseh svojih načrtih mislilo vse preveč samo na se in na svojo modrost, pozabilo pa je na Onega, ki je vse živo v življenje poklical.

Nanj pozabljamo vse prečesto vsi. Ko bomo tokrat na grobovih, ko se bomo spominjali dragih pokojnih, ne pozabimo, da je vse na tem svetu minljivo, da ostane le ono, kar je bilo grajeno v sodelovanju z Večnim, v skladu z Njegovimi zapovedmi in nauki.

Newburške novice

Tisti, ki ne spadate pod zvon sv. Lovrenca nimate niti pojma, kaj vse so tile naši ljudje storili zadnje dni in to brez mojega dovoljenja. Naj jim Bog odpusti to pregreho, ker so najbrže delali iz dobrega namena. Človek bi mislil, da sem jaz prvi, ki je dosegel tri četrta stoletja.

Pa imamo v fari moše, ki so preko 80 let na tem svetu. Pa tudi žene so, ki se lahko ponašajo z 80 in več leti. Poglejte "Bingovca." Kdaj je že mimo osemdesetega kamna. Bokarjeva mati ravno tako.

Pa le to se mi fržmaga, da so vse to pripravili tako na tihem, da nisem opazil, kaj se kuha za mojem hrbtom. No, zdaj pa, kar je, to je. Ne vem, kako bi se zahvalil. Pa da ne bom preveč govoril sam o sebi, naj rečem in zapišem to, kar mislim. Mislim pa to, da ni nikjer na svetu bolj prijaznih ljudi, kot so tile naši Sventovrenčani. To rečem prav iz dna srca. Poznam jih. Bog naj jim povrne ves trud. Koj pomislite, žene so pripravile cel banket za več sto ljudi. In to navzlic temu, da so morale nositi namizensko posodo od raznih strani. Kako, hvalnika, da so zmogle tako na tihem delati, to se mi "preklicano" čudno zdi. Nikoli več ne bom tadvov žensk. Nikoli več! To rečem. Še za pretekle morebitne besede me griva.

Hvala tudi vsem drugim, cerkvenemu odboru in vsem rečem boholonaj taužentkrat.

S tem naj bo ta zadeva zaključena. Nobene namenske več. Samo za stoletnico še dovolim. Saj poprej se ne morem oddolžiti. Amen.

Pri nekem banketu je bil mož, ki jih je imel par preveč pod kapo. Iz čistega veselja je objel žensko, katere pa mu je priveznila precej gorko na levo uho.

Moški: "Oho, jaz sem mislil, da set moja žena."

Žena: "Kaj. Ti zverina. Pijan si."

Mož: "Prav res sem mislil. Še govorite tako kot ona."

Imena novih faranov so: Robert Russ, sinko Antona in Antonije, rojene Tekavčič, Frank Lawrence Kiskey, sinko Walter Kiskey in Eve Ožbolt, in Joanne Lozar hčerka Bernard Lozar in Christine Šraj. Naš poklon vsem.

Naše sožalje tukaj živčim Mrs. Frances Lekan, Mrs. Antoniji Zakrajšek, Frank Perko in Joseph Perko, katerim je pred kratkim umrla mati Marija Perko v fari Zagradec. Njihova mati je dočakala redko starost 93 let. Naj počiva v miru!

Iz Rock Springs, Wyoming je prišla vest, da je bila ondi živeča Slovenka Therezija Potočnik imenovana kot najbolj prominentna žena celega mesta.

Potočnikova družina je čislana kjerkoli poznana. En sin je duhovnik, profesor v kolegiju sv. Križa, Canon City, Colo., ena hčerka je redovnica, učiteljica v Chicago, drugi otroci pa so po raznih odgovornih pozicijah. Vsi govore in pišejo slovensko in angleško. Ali se smemo tudi mi pridružiti z našimi čestitkami? Družina, kolikor jo je v Rock Springs, spada v Father Gnidovečevu župnijo.

Mati zelo skvarjenega sinka: "Junior, bodi priden in reci aaah, da bo zdravnik mogel prst vzeti iz tvojih ust."

Naš kaucilman Joseph Kováč in njegova soproga praznujeta te dni petindvajsetletnico svoje poroke. K slovesnemu srebrnemu praznovanju je prišel tudi Father John Jerše iz Tower, Minn. Father Jerše je sorodnik družine. Osebo se ga spominjam tudi jaz iz šole St. Johns

University. Dobrodošli, Father!

Večkrat sem že omenil takozvane "Funnies" tiste liste, ki jih otroci tako radi pregledujejo in mečejo še povrh zanje denar. Dognano je, da to gnojnico pospešujejo komunisti z namenom, da mladino pokvarijo, ker potem je zmožna vsega zlodeja. Komunistem je pripravljen večno pogubiti vaše otroke, če si s tem pomaga naprej. Pazite!

Tisti človek ima pravo samobvlado, ki more roke v žepih držati, med tem ko pripoveduje, kako velika riba mu je ušla. Bog ve, če je tak človek na svetu.

Če hočemo imeti duhovnike, si jih moramo vzgojiti. To se pravi dati dečkom, ki se kažejo sposobne za ta poklic, vso priliko, da bodo mogli iti za svojim poklicem. Zelo nespametno je besediti "saj je še premlad," "saj ne moremo plačevati," "ga, tako radi ne pustimo od doma, itd. Pravite, je še premlad. Saj mlade Bog kliče. V poznejših letih gre redko kdaj kdo v šole. Poleg tega, pa ni privezan. Če končno sprevidi, da res ni za ta stan, se lahko obrne v drugo stran. Šole do polovice poti so za vse enake. Medicinice lahko postane ali advokat ali pa kaj drugega. Ne motite se. Bog bo narod kaznoval z velikim pomanjkanjem duhovnikov, ako narod ne skrbi, da si jih vzgoji. Glede plačevanja, kar družina ne premore, bo nadomestila škofija. Zato imamo posebne kolekte, da more škofija pomagati, kjer treba. Koliko duhovnikov pa je, ki so prišli iz premožnih družin? Bore malo. Zelo grdo je svojim otrokom zapirati pot ali pa še druge odvrčati od šol, ki bi mogle dati narodu potrebnih duhovnikov.

Ali ste kdaj pomislili na to, da je večnost božji čas? "O za božji čas."

Zelo globoko v dušo nam je padel glas mrtvaškega zvona, ki je naznanjal smrt in ločitev s tega sveta enega mlajših naših mož. Anton Lausche je bil splošno poznan tukaj in na St. Clairu. Huda bolezen ga je nenadoma prisilila v bolnico, kjer je že drugi dan umrl. Društva in drugi farani so ga spremili na Kalvarijo, kjer je bil uvrščen med tisoče Slovencev, kateri čakajo angelskega klica. R. I. P. Naše sožalje družini!

Neki psihiater pravi, da bi morali vsi imeti tisto duševno olajšanje, kot ga imajo katoličani v zakramentu sv. spovedi. Pa se nekateri tako bojijo spovedi.

Število katoličanov v Združenih državah je napredovalo v enem letu za en milijon in četrta. V družini državah je torej približno 35,000,000 katoličanov. Tukaj so seveda všeti dobri, slabi in srednji. Kako da imamo potemtakem tako malo vpliva, kadar se poganjamo za svoje pravice, na primer, za school bus, za katerega plačujemo mi kot drugi? Nekaj ni prav tukaj. Bog ve, za katerim grmom čepi zaje.

Mladi imajo še vedno pogum, da si ustanovljajo nove družine. Zadnjo soboto sta si podala roke v znamenje trajne ljubezni Robert Horschler in Beatrice Filipovič. Nevesta je iz dobro poznane Frank Filipovičeve družine. Frank, oče neveste, je še vedno zaposlen s prevažanjem ljudi z busom po Union Ave. Naše čestitke naj veljajo novi in stari družini.

Hargole, da bi bili slišali naše mlade pevce v nedeljo večer. Po vsem tem trudu je prav gotovo

nekaj zadovoljstva g. Ivan Zormanu, ko se pokaže sad truda. Res, da so tako lepo peli, da jih je bilo veselje poslušati. Po programu so se še stari pevci ogreli in petja je bilo nič koliko. Predrta reč, kar fletno je bilo. Edward Kenik je tudi sodeloval z mladimi in starimi pevci. Ed ima glas, da malo takih. Thank you Ed. Come again! Zelo izrazito je deklamirala Vickie Hovečar Zormanovo "Škofu Baragu v spomin." Hvala lepa, Vickie. Zelo prijetno se je glasil duet Rose Mary Suštaršič pa Michael Harvan. Isto moramo reči tudi o Johnny Pečniku in Anici Waltzer.

Ali si ti kdaj imel zadnjo besedo v prepiru z ženo?

Enkrat, ko smo karpet pokladali in je ona imela polna usta željčkov.

PODLISTEK

Saj se še spominjate, da ste naju pustili spat v Wilston, North Dakota cele dva tedna.

Že zvečer sva se pripravila angelu varuhu, naj skrbi, da zjutraj ne bova zaležala. Pred nama je pot šest sto milj dolga, ako hočeva že jutri večerjati pri sv. Štefanu. Saj veste, domača večerja je bolj okusna kot pa po restorantih, to se reče, če niso žganci za večerjo. Tudi žganci so dobri, če so najprej skuhani potem pa še v zaseki opečeni, kjer je dosti ocirkov.

Angel varuh je bil na mestu. Jaz sem se še pred peto uro zbudil. Toda vstati se mi ni ljubilo, dasiravno je kos poleg motela na drevetu na take viže molil svojem jutranjice, da bi mu bil dal kos potice, pa kaj, ko potice ni bilo več. Kdaj že ne več.

Vstal sem končno vendarle in se umil. Da umil sem se. Zakaj pa ne, ki je bilo pa dosti vode. Father Edwina sem še pustil pri miru. On je večino poti vozil in je bil torej bolj potreben počitka kot jaz, ki sem samo dremal poleg njega, razen če je bilo treba nečaka posvariti, da se s 75 milj na uro navadno ne pride daleč, vsaj prav velikokrat se zgodi, da samo v jark poleg pota.

Pa ne smem zabavljati preveč, ker on tole bere in mi potem piše "tega si niste prav zapomnili." "Ono mesto ste dejali v Montano, pa je bilo le v Dakoti." itd.

Pa me pojezi. Saj sem jaz delal zapiske, ne on.

O pol sedmih sva bila že na cesti. Jaz sem vodil karo prvih sto milj. Takrat sva bila že oba lačna. Zato je bilo obema prav, ko sva dospela v malo mestece in se ustavila pred hišo na kateri so velike črke naznanjale, da tukaj človeka duševno in telesno potrošajo. To se pravi, če kdo tako pojerje.

Midva sva se zadovoljila s keksi, sirupom in kavo.

Spominsko romanje

Cleveland, O. — Devet let je minilo, od kar se je končala druga svetovna vojna, ki je povzročila slovenskemu narodu toliko gorja in bolečin. Na desetisoče Slovencev je bilo v onem času pobitih in pomorjenih.

V spomin vsem tem žrtvam bo letos spominsko romanje k Materi božji na Chardon Rd. v nedeljo 6. junija.

Dopoladne ob pol enajstih bo sv. maša pred lurško votlino. Maševal in pridigal bo prevzvišen dr. G. Rožman, škof ljubljanski. Po sv. maši bomo v spomin slovenskim žrtvam položili pred Marijin kip venec.

Popoldne ob pol dveh bodo na istem kraju pete litanije Mater božje.

Med sv. mašo bo darovanje za pomoči potrebne Slovence. Te darove bodo pobirali naši rojaki. Pred tem bodo pa reditelji pobirali za romarsko pot.

Na romarskem prostoru dobi lahko vsakdo tudi kosilo, prigrizek in brezalkoholne pijače.

Oni, ki se nameravajo peljati z busom, naj računajo, da jim bo pot vzela okoli eno uro. Oni, ki

(Zbira Vera K.)

Otroški voziček

Zibelka je priprava, ki je bila v slovenskih hišah doma že pred davnimi stoletji, otroški voziček, na katerega naletite danes v povprečni evropski naselbini veliko večkrat kot na avto, pa je v starem kraju kot tudi tu pri nas še sorazmerno nova iznajdba.

Danes si je družino z detetom le težko predstavljati brez otroškega vozička, ko se je pa v začetku tridesetih let preteklega stoletja pojavila neka mlada mamica privrkat s tako pripravo v Battery parku na otoku Manhattan, je vse skupaj drlo. Mamica je morala vozilo in svoje genije miljenčika v njem varovati skoraj s silo, tolika je bila radovednost.

Mož, ki si je ta prvi otroški voziček zamislil in ga tudi izdelal, je bil angleški trgovec. Ko so Amerikanci, ki se jim je zamisel zdela koristna in dobičakosna, silili vanj, naj bi začel izdelovati otroške vozičke v večjem številu, je bistroumni Anglež pobral svojo ženo, otročiča in vozilo ter odjadral nazaj v stari svet.

V kratkem si je preskrbel potrebne sredstev in začel prvo tovarno za izdelavo otroških vozičkov.

Med prvimi strankami mladega tovarnarja je bila kraljica Viktorija. Njen zgled je rodil

imajo svoje avtomobile, naj bi po možnosti vzeli s sabo prijatelje in znance.

Prosimo, da bi vsak po možnosti opravil svojo nedeljsko dolžnost v svoji farni cerkvi, to romanje pa kot dodatno žrtev daroval v spomin rojakom, ki so dali svoje življenje za svojo vero in dom.

Romarski odbor.

Abrahama bo srečal

Cleveland, O. — Ferdo Gospodarič, rojen 30. maja 1904 v ugledni in spoštovani Lesarjevi družini, v vasi Praproče, fara St. Rupert na Dolenjskem, sedaj stanujoč na 726 E. 155. St. Cleveland 10, obhaja 50-letnico rojstva.

Ne bilo bi prav, če bi se tega vrlega fanta, zakrknjenega samca, ob srečanju z Abrahamom ne spomnili in mu javno ne častitali.

Zato zapojmo vsi: 100 let naj Ferdo naš živi!

Prijatelji.

Na izlet gremo!

Cleveland, O. — Otroci iz vseh oddelkov Slovenske sobotne šole pri sv. Vidu gredo v soboto na izlet v Forest Hill Park. Avtobus bo odpeljal izpred šole ob 10. dop.

V Forest Hill Park je vedno lepo, še posebno spomladi. Na travnatu pobočju hriba sije sonce ves dan, gozd naokrog nudi hladno senco, otroško igrišče je na razpolago, klopice pod drevesom so najbolj priprave za počitek in malico.

Otroci! Šola bo prevzela prevozne stroške za tja in nazaj, prav tako za pijačo in sladoled, kar nam bodo pripeljali popoldne. Malico pa prinesite s seboj. Pridite vsi točno in povejte o izletu še tistim, ki jih v soboto ni bilo v šoli. Če bi kdo od staršev želel z nami, se nam lahko pridruži.

Vodstvo Slovenske šole pri sv. Vidu.

obilno posnemovalcev. Kmalu je spadalo k družabnim predpisom visoke angleške družbe imeti pri hiši otroški voziček. V Hyde parku so se skoro pojavila ta "najljubša" vozila. Mlade vojvode, grofice in bodoče lorde so pripeljali v njih prvič na sveži zrak izven domačega gradu.

Kdor obišče danes Fordov muzej v Detroitu, si ima priložnost ogledati tudi najpopolnejšo in najzanimivejšo zbirko otroških vozičkov. Stari Henry Ford je ljubil presenečenja, tako je dal postaviti "svoje" otroške vozičke v neposredno bližino svojih avtomobilov. Na ta način so zavzeli otroški vozički važno mesto v zgodovini ameriške avtomobilske industrije.

Najstarejši primerki iz omenjene Fordove zbirke je seveda šele kasnejši potomec onega praveca, ki smo ga omenili v začetku. Narejen je bil leta 1870. Prednji dve kolesi tega vozila sta precej nižji od zadnjih. Nad usnjenim sedezom za otroke je zložljiva pravokotna streha. Vzmeti to vozilo ni imelo nobenih, oziroma tako preprostih, da se je otrok v njem pri vožnji temeljito pretresel; ne pozabimo, da tudi gumijastih koles v onih dneh še niso poznali. Vzorec iz l. 1875 ni dasti pripravnejši, le da ima z resicami obrobljeni baldahin, ki naj bi varoval nežno bitje pred soncem. Voziček, ki je bil v rabi deset let kasneje je imel bambusovo ogrado s pripravo za namestitev sončnika.

Minilo je precej let in narejenih je bilo dosti poskusov, preden smo prišli do današnjega pripravnega vozila za naše najmlajše.

Me in vino

Kjer se ljudje družabno sestajajo, je po navadi na razpolago tudi pijača, alkoholna namreč. Ljudje se hočemo vsaj za kratek čas znebiti vsakdanjosti, se sprostiti in biti med sabo bolj iskreni in domači. Alkohol naj bi k takemu domačemu in prijetnemu občutju pomagal. Morda, če nismo šli pri tem preko mere! Posebno me ženske moramo paziti, da smo res zmerni. Ni namreč gršega kot ženska, pa naj bo to mlada ali stara, ki je izgubila zaradi preveč užitega alkohola prisebnost. Hvala Bogu, so taki primeri med našimi rojakinjami zelo redki.

Oni, ki sede med pivci, pa se drže samo vode, so podobni otrokom, ki se ne morejo udeleževati igre in jo lahko samo gledajo. Kmalu bodo lahko opazili, kako je deklet, ki je bilo blede in molčeče, dobilo rdeča lica, kako so se mu začele iskriti oči in kako je naenkrat postalo zgornjo. Družba ga je potegnila za sabo.

Ko je družba, kot pravimo, "malo v rožah," najlažje spoznamo značaje njenih članov. Ta bo veselo prepeval in zabaval sosede, drugi bo morda čmerikav ali pa prepirljiv, tretji pa se "zamislil v preteklost" in obujal spomine iz prelepe mladosti.

"En glažek ali dva, to še le korajžo da!" pojo radi vinski bratci. Za nas je boljše, da ostanemo pri tem enem ali dveh, pa četudi brez korajže. Tega bomo vesele zlasti — naslednje jutro!

Izvrstno lepoto sredstvo je navadno mleko, kot sem že nekajkrat omenila. Prav dobro se obnese tudi umivanje obraza z deževnico. — To pride v poštev seve samo za one, ki žive izven mesta. Zelo koristno je umivanje s kamilničnim čajem, le da ne sme biti prepogosto.

Ljubeznivost je dar božji

Ljubeznivost človeka ima vsak rad, on lahko vse doseže. Premaga celo najhujšega sovražnika. Če nam Bog tega daru ni dal, si ga potrudimo pridobiti same. Poskušajmo biti čim ljubeznivejši doma in drugod. Več in hitreje bomo dosegli s prijateljstvom, z nasmehom in lepo besedo kot s čemerkoli drugim!

Jajca pri kuhanju ne bodo popokala, če damo v vodo, v kateri jih kuhamo, malo soli.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

II. Doba državnega absolutizma in centralizacije

Od Ferdinanda II. do Leopolda II. (1619-1792)

8. Jožef II. in jožefinizem. Vojna s Turki. Leopold II.

Herbersteinovo pastirsko pismo je zbudilo silno zgodovinsko zanimanje daleč preko mej ljubljanske škofije in vsebuje kratek jožefinski program cerkvenih preosnov. V Ljubljani sta izšla proti njemu dve knjižici. Prvo je menda spisal franciškanski provincial p. Kastulus Weibl, ki škofovo pismo stavek za stavkom zavrača in po pravici sodi, da je moralo biti sestavljeno v pisarni c. kr. duhovske dvorne komisije. V drugi brošuri, ki je enako kakor prva spisana v nemškem jeziku, se pisatelj imenuje že v naslovu z besedami: "Knezoškofu ljubljanskemu podana javna veroizpoved Janeza Mihaela Verbece, meščana deželoknežjega glavnega mesta v Kranjski" (Dem Fürstbischof von Laibach abgelegtes öffentliches Glaubensbekenntnis von Hans Michael Vorwetz, einer landerfürstlichen Hauptstadt im Herzogthum Krain Burgers.)

V spisu se pisatelj predstavlja kot krojač, ki je služil več let cesarju v vojaški službi, zdaj pa se preživlja s šivanko. Verbece meni, da Herbersteinovo pastirsko pismo "ni sad z njegovega knežjega vrta", ampak delo dunajske protozidarske lože, kamor bajne škof pogosto zahaja, kadar biva na Dunaju. Piko potem pripominja, da v gorečnosti izkuša celo prehiteti cesarjeve načrte, in omenja, da imajo ljubljanci za napol luterana.

Ob sklepu spisa potem v 19 odstavkih izraža svojo veroizpoved, katere naj se trdno drže tudi njegovi someščani. Najodločneje je zavrnila Herbersteinove nauke rimska stolica, Papež Pij VII. je izdal apostolsko pismo (breve) v obsegu debelega zvezka, kjer na podlagi spisov cerkvenih očetov dokazuje, da so škofovi nazori zmotni. Ko je cesar hotel Herbersteina napraviti za nadškofa, ne je Pij VI. stanovitno branil ga potrditi, dokler ne prekliče svojih krivih nauk. — Polno priznanje pa je seveda našel škof Herberstein pri avstrijski vladi in cesarju Jožefu, ki ga je z odlokom dne 27. novembra 1781 vsem škofom v cesarstvu predstavil za zgled.

Drugi škofje Notranje Avstrije sicer niso bili v vseh rečeh na stališču Herbersteinovem, vendar so več ali manj pospeševali cesarske cerkvene reforme. Krški škof Anton Auerperg je izdal 1. 1782. pouk o cerkvenih bratovščinah in božjih potih, ki je pripravljaval na poznejše slične vladne navedbe. Sekovski škof grof Arco je bil poseben ljubljeneček Jožefov. Njegovo pastirsko pismo o bratovščinah, odpustkih in romanih je vlada poslala drugim škofom v posnemanje.

O lavantinskem škofu, grofu Schratzenbachu, in grofu Inzaghiju, škofu tržaškem, je le toliko znano, da nista nasprotovale vladnim naredbam, ampak se jim brez ugovora pokorila. Celo pičenskega škofa, Antona pl. Piccardi, pastirja najmanjše avstrijske vladikovine, hvali deželno glavarstvo kranjsko, češ da je izmed najgorečnejših pospeševalcev "najvišjih stremiljenj".

Le en cerkveni knez Notranje Avstrije je bil popolnoma drugačnega mišljenja kakor njegovi tovariši na škofijskih

stolicah. To je bil grof Rudolf Edling, nadškof goriški. Ta mož, ki je kmalu postal žrtev jožefinizma, je bil rojen v Gorici 1. 1723. Najprej se je izobraževal doma in v goriških šolah pri jezuitih. Bogoslovno naobrazbo je dobil v "nemškem kolegiju" v Rimu, kjer je bil leta 1746. posvečen za duhovnika. Ko se je vrnil domov, je postal kanonik v Akvileji in pozneje stolni dekan v Gorici. Odlikoval se se po svoji pobožnosti in gorečnosti za dušno pastirstvo. Nadškof Attems ga je sam priporočil cesarici Mariji Tereziji za naslednika na goriški stolici.

Po njegovi smrti 1. 1774. je Edling prevzel vlado goriške škofije. Bil je neumoren v izvrševanju svojih škofijskih opravil, pridigal, spovedoval in opravljal vse druge posle navadnih duhovnikov. Zaradi cerkvenih reformnih odlokov je prišel v ostro nasprotje z avstrijsko vlado. Bil je mnenja, da ima v cerkvenih stvareh odločevati le rimska stolica in zato ni hotel cesarskih odlokov brez papeževega dovoljenja objaviti duhovščini in ljudstvu. Ko ukaz deželnega glavarstva goriškega ni nič izdal, ga je cesar leta 1782. pozval na Dunaj in mu dal na izbero, da se ukloni njegovim ukazom ali pa odpove škofiji.

Edling je storil poslednje. L. 1784. je šel v Rim in se ondi pred papežem odpovedal goriški nadškofiji, vlado pa je le obvestil o svojem koraku. Cesar mu je dovolil 8000 goldinarjev peznije. Nekaj let je poslej Edling še preživel v Rimu. Ker pa je bila njegova navzočnost avstrijskemu poslaniku, kardinalu Hrzanu, neprijetna, mu je avstrijska vlada l. 1787. odkazala za bivališče Lombardijo. Tu je slednjič našel zaželjeni pokoj v mestu Lodi, kjer je umrl v visoki starosti l. 1803.

Ob takih razmerah se ni čuditi, da cesar Jožef s svojimi cerkvenimi reformami ni zadel na posebne ovire. Za marsikatera naredba je izšla izpodbudna naravnost od avstrijskih škofov. Le duhovščina je imela težave, ko je morala potrebo ali korist cesarskih odlokov pred ljudstvom zagovarjati in opravičevati.

Prva versko-politična odredba cesarja Jožefa je bil tolerančni patent iz leta 1781. V njem pravi, da se je odločil privržencem avgsburške (luteranske) in helvetiške veroizpovedi (kalvincem), kakor tudi razkolnim Grkom dovoliti zasebno bogoslužje. Katoliška cerkev pa naj ima še vedno prednost javnega bogoslužja. Po določbah tega zakona so smeli nekatoličani povsod, kjer je bilo par ur naokoli sto družin iste veroizpovedi, si postaviti molitvenico in šolo. Vendar molitvenice niso smele imeti stolpa in javnega dohoda s ceste. Tudi je bilo dovoljeno nekatoličanom pridobiti hiše in zemljišča, meščanske in mojstrske pravice, akademiske časti, državne službe.

(Dalje prihodnjič)

**ZA ZAVAROVALNINO
PROTI OGNJU, NEVIHTAM,
AVTO NEZGODAM**
pogledite:
JOHN ROZANGE
15604 Waterloo Rd. KE 1-6681

Bo Jugoslavija v bližnji bodočnosti pridobivala dovolj petroleja za lastne potrebe?

Petrolej ali zemeljsko olje so ljudje poznali že precej davno, vendar pa je prišel do splošne porabe šele pred nekaj sto leti, ko se je začel uveljavljati bencinski motor.

V zadnjih desetletjih je postal petrolej ena najvažnejših surovin na svetu. Vse države so se trudile, da bi se z njo oskrbele. Od vesele ena najvažnejših surovin na svetu. Vse države so se trudile, da bi se z njo oskrbele. Od vesele ena najvažnejših surovin na svetu. Vse države so se trudile, da bi se z njo oskrbele.

V Evropi ima najvažnejša petrolejska polja Rumunija, nekaj manjša Avstrija. V manjših količinah pridobivajo naravni petrolej v Evropi še v Albaniji, na Poljskem in v Nemčiji. V zadnjem času pišejo precej o odkritju petrolejskih vrelcev na Siciliji.

Med najpomembnejše producente petroleja spadata poleg Združenih držav in Venezuele v Ameriki, Sovjetska zveza in Srednji vzhod (Arabija, Iran, Irak).

V Jugoslaviji so bila že pred vojna znana ležišča petroleja. V večji meri so jih skušali izrabljati šele Nemci med zadnjo vojno. Največje ležišče petroleja v Jugoslaviji sta na slovensko-hrvaškem obmejnem področju v Prekmurju in Medžimurju. V celoti sicer še niso raziskana, vendar jih v precejšnjem obsegu izkoriščajo v okolici Dolnje Lendave.

Iz slovensko-hrvaškega obmejnega področja se razprostirajo ležišča petroleja še dalje v Podravje in Moslavino, kjer je zlasti znano Gojlo. Moslavinska ležišča se razprostirajo precej daleč na zahod in severozahod ter segajo do sam. Zagreba. Nedaleč od hrvaške prestolnice so velika nahajališča zemeljskega plina, ki ga pa doslej še zelo malo izkoriščajo.

Ležišča petroleja v Jugoslaviji pa niso omejena samo na rob Panonske nižine, nekdanjega morja Thetis, ampak so tudi v drugih predelih. Tako računajo na večja ležišča petroleja v črnogorskem Primorju in na več drugih krajih vzdolž jadranske obale. Sodiijo celo, da mora biti tudi na slovenskem Primorju in v Beneški Sloveniji. To so v glavnem še bolj ugibanja.

Petrolej ponavadi izdaja zemeljski plin, ki marsikje sili sam na površje. emeljski plin ima veliko vrednost že sam na sebi, saj ga je mogoče uporabljati neposredno nepredelane, služi pa tudi odlična surovina za pridobivanje lahkega bencina.

V Jugoslaviji so ugotovili večje zaloge zemeljskega plina v Bujačici pri Pakracu. Izkoriščali so jih že pred vojno. Po novejši ugotovitvah je v Mosla-

vinu pri Janji Lipi okrog 600 milijonov prostorninskih metrov zemeljskega plina, pri Gojlu pa okrog 100 milijonov.

V primeri z Ameriko ali Sovjetijo jugoslovanska ležišča petroleja niso pomembna. Po približni cenitvi imajo doslej znana ležišča okoli 57 milijonov ton petroleja skupaj s kalorično vrednostjo zemeljskega plina in oljnih škrljavcev. Verjetno je, da bodo ob natančnejših preiskavanjih odkrili še nova ležišča.

Letno pridobe sedaj v Jugoslaviji nekaj nad 150.000 ton surovega petroleja, ki ga predelujejo v čistilnicah na Reki in pri Sisku. Sedanja proizvodnja je premajhna, da bi pokrila domače potrebe, upanje pa je, da bo ob pametnem raziskavanju in novih napravah v nekaj letih ta cilj dosegla.

Vojna bi bolj prizadela Sovjetijo kot Zahod

Maršal Montgomery, namestnik vrhovnega poveljnika NATO sil, je dejal, da bi "morebitna" vojna bila nevarnejša komunističnim silam kot Zahodu.

ROCQUENCOURT, Francija. — "Če bi po napaki ene ali druge strani prišlo do vojne, bi bila bolj nevarna Sovjetski zvezi kot pa svobodnemu svetu," je nedavno izjavil znani angleški maršal Montgomery.

V slučaju nepredvidene vojne bi Sovjeti rabili dosti časa, da bi zbrali svoje čete in se pripravili za uničujoč udarec proti zahodu. V tem času bi letalstvo zahodnih sil lahko prizadelo Sovjetom in njihovim zaveznikom hudo škodo.

Kljub novemu modernemu orožju bo ostala pomorska sila še vedno izredno važna v vsakem spopadu med Zahodom in Vzhodom, je dodal Montgomery.

Po cenitvah Zahoda imajo Sovjeti in sateliti trenutno pod orožjem 6.000.000 mož in so sposobni postaviti v slučaju vojne en mesec po njenem izbruhu na noge 400 divizij.

Borba za N. Y. Central RR. končana — izid bo znan šele v torek

ALBANY, N. B. — Borba med sedanjim vodstvom železniške družbe New York Central, ki se je začela v februarju, se bliža svojemu koncu. V sredo so na letnem zborovanju povedali delničarji svoje mnenje. Izid volitev bo objavljen šele v torek. Obe strani zatrjuje, da sta zmagali. Posebno samozavesten je Young, med tem ko sedanji predsednik družbe White molči in čaka izida volitev.

Nesreča ali sabotaža

Posebna mornariška komisija preiskuje vzroke eksplozije na letalonosilki Bennington, pri kateri je našlo smrt 91 članov posadke, preko 200 pa jih je bilo težje in lažje ranjenih.

QUONSET POINT, R. I. — Uradna komisija mornarice je začela včeraj s preiskavo o tem, ali je eksplozija na letalonosilki Bennington povzročil nesrečni slučaj ali sabotaža. Mornariški tajnik Charles S. Thomas, ki je prišel sem, je dejal, da niso našli nobenih stvari, ki bi kazale na namerni vzrok nesreče, predsednik preiskovalne komisije podadmiral John M. Hoskins pa je izjavil, da sabotaže ne more izključiti, dokler ne bo preiskava končana.

Poveljnik ladje Capt. William F. Raborn Jr., ki je bil v času nesreče na poveljniškem mostu, je dejal, da je mogel eksplozijo povzročiti kak bombni užigalnik (fuse, upaljač). Druga neuradna poročila govore o tem, da se je vnel letalski bencin.

Ugotovitev imen 30 mrtvih častnikov in 61 mornarjev je bila izredno težavna, ker so bili uničeni vsi osebni seznami moštva.

Mornariški tajnik in podadmiral Hoskins sta se zelo pohvalno zrazila o letalcih mornarice in obalne straže, ki so se požrtvovalno trudili, da bi težko ranjene čimprej spravili z ladje v bolnišnico na kopnem.

Letalski električar F. J. Toth je pripovedoval: "Častniki so bili po nesreči hladni in mirni. Dim je bil strahoten. Segel je tudi v razprazadete dele ladje. Bilo je izredno težavno najti skozenj pot do mrtvih in pone-srečenih. Več žrtev je zajel ogenj, ko so čakale na spodnjem krovi na zajtrk."

Nesreča, ki je zadela letalonosilko Bennington je ena največjih, kar jih pozna zgodovina ameriške vojne mornarice v mirni dobi.

Borba za "mau-mau" uporniki

NAIROBI, Kenija. — Policijske čete so pretekli teden usmratile v borbi 120 upornikov, 8 pa jih ranile. Blizu petsto sumljivih oseb je bilo prijetih. V istem času so imele same enega mrtvega Evropejca in štiri domačine, dva Evropejca in šest domačinov pa je bilo ranjenih.

Dan veteranov

WASHINGTON, D. C. — Senat je odobril predlog, da se spremeni "Dan premirja," ki smo ga praznovali vsakega 11. novembra, v "Dan veteranov." To bo v bodoče zakonit praznik, katerega se bomo spominjali vseh onih, ki so se borili v prvi in drugi svetovni ter v korejski vojni.

Važna arheološka najdba

Neki arheolog je odkril v skrivnem hodniku v bližini znane Keopsove piramide pri vasi Gizeh v Egiptu takozvano "sončno ladjo."

KAIRO, Egipt. — Egiptovski arheolog Kamal El Malakh je odkril eno najznamenitejših starin iz starega Egipta v moderni dobi.

Ko so popravljali v bližini piramid neko cesto, so slučajno odkrili skriti hodnik, ki je bil sicer omenjen tudi na nekem hieroglifskem zapisku. Skozi debelo težko kamnito steno so prodrli v notranjost Keopsove piramide, ki je bila zgrajena pred kakimi 5.000 leti in našli tam 120 čevljev dolgo in 18 čevljev široko "sončno ladjo," ki naj bi ponesla umrlega Keopsa v onostransko življenje.

Niso izključena nova odkritja, ker je znano, da doslej groba v omenjeni piramidi še ni nihče našel, med tem ko je bila večina ostalih oropana še v starem veku.

Portorikanski zarotniki pod ključem

WASHINGTON, D. C. — FBI agenti so prijeli včeraj 11 voditeljev portorikanske nacionalistične stranke v New Yorku, Chicagu in na Puerto Rico češ, da delujejo za prevrnitev vlade Združenih držav.

Člani omenjene stranke so preteklega 1. marca začeli slepo streljati v kongresu in so ranili pet članov predstavniškega doma. Novembra l. 1950 sta dva somišljenika iste skupine streljala na bivšega predsednika H. Trumana.

Če bodo prijeli pred sodiščem spoznani krivim, bodo lahko kaznovani z zapornim do šest let in z denarno kaznijo do \$5.000.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Da bi ostala z starejšo žensko 2 uri vsak dan od 2. do 4. ure. Nič dela. Oglasite se na 1146 E. 74 St., EN 1-5624.

(107)

Gospodinja
Gospodinjsko delo za angleško-govorečo žensko, ki lahko ostane čez noč, za prileten par. Kličite EV 2-0106. (X)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Za 2 družini, 5 in 5, v dobrem stanju, garaža, sončna veranda, moderna hiša na Bayliss Ave.

Chimes Realty
1188 E. 79 St.
SW 1-9568 podnevi
UT 1-0323 po 5. uri

10 akrov farma naprodaj
Oddaljena od Geneva, O., 2 milji. Na farmi je: 1½ akrov mlade trte, 30 sadnih dreves, malo gozda, ostalo vse obdelano. Hiša znotraj prenovljena, ima 3 spalnice, kopalnico, kurjavo na olje. Dovolj vode. Zraven je kurnik in nova garaža. Cena zmerna. Lahko vidite vsak dan po 6. uri, v soboto in nedeljo ves dan. L. Debevc, Wheeler Creek Rd., Geneva, O., Telefon: 2740.

Soba se odda
Odda se opremljena soba za moškega na 1164 E. 61 St. UT 1-2794. (106)

Čevlje po naročilu!

Tovarna čevljev znamke "PARAGON" v Bostonu, Mass. ima sedaj v Clevelandu svojega prvega zastopnika pri kateri si lahko izberete in naročite čevlje izredno solidne izdelave, s celotno usnjeno podlogo, z vložki in posebnostjo lepih evropskih oblik.

"Paragon" prodaja svoje izdelke izključno samo po svojih zastopnikih!

Za informacije Vam je na uslugo "PARAGON" zastopnik (slovenski rojak) Frank KOTZE. Na ogled ima različne vzorce. — Pokličite: HE 1-7694.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Dvostanovna hiša, 6 in 5, na 5715 Luther Ave., je ugodno naprodaj. Oglasite se na naslovu. — (27.28 maj, 3.4. jun)

Slaščičarna naprodaj
Prodaja se slaščičarna, kjer se dobi tudi prigrizek. Dober prostor. Cena \$2200 in zaloga. Kličite CE-1-9787. (106)

Hiša naprodaj
Lastnik prodaja hišo v Euclidu, 4½ sobni bungalow, garaža, dovoz, dogotovljena klet, beneški zastori, traverzne zavese. \$15.000. Na 20330 Wilmore Ave. ali kličite IV-1-7495. ((106))

NAPRODAJ
na Fuller Ave., blizu E. 222. ceste, lepa 6-sobna Colonial hiša, karpetirana, zimska okna, plinska kurjava, dvorišče ograjeno, garaža in dovoz. — Cena \$16.900.
ZAMENJAVA MOŽNA.
Za podrobnosti vprašajte:
KOVAČ REALTY
960 E. 185 St. KE-1-5030 (105)

Iščejo stanovanje
Ameriška Slovenca z dvema deklicama, pet in sedem let, šteta štrisočno stanovanje v fari sv. Vida. Bi sami popravili. Kličite MU 1-0396 po 5. uri. (105)

Stanovanje se išče
Zakonca z eno hčerko, ki pa je v šoli izven mesta, iščeta snazno stanovanje v okolici St. Clair Ave. od 60. do 75. St. Oba sta zaposlena in ves dan odsotna. Ako ni stanovanje tako pripravljeno, se lahko počaka nekaj tednov. Pokličite po 6. uri zvečer: LI-1-5245. (x)

1 STANOVANJSKI APARTMENT
Mislite kupiti posestvo za investicijo? Tu je 4-stanovanjski zidan apartment, vsako stanovanje 5 sob, dohodki \$300 mesečno. Ne potrebuje popravila, v dobrem stanju. 2 nova plinska furneza, 4 novi tanki za vročo vodo, na E. 90 St. severno od St. Clair. Cena \$25.000.

ZA 2 DRUŽINI V EUCLID
Duplex, 5 sob vsako stanovanje, posamezni kleti, plinska gorkota, v dobrem stanju, najemina v tej okolici 100 za stanovanje.

ZA 2 DRUŽINI V PREDMESTJU
4 sobe na prvem, 3 sobe na drugem, 2 kopalnici, dvojna garaža prizidana, nov plinski furnez, idealno stanovanje za mater in hčer, ali se lahko rabi za 1 družino. \$18.400. Na Ridge Road, vzhodno od Euclida. Kličite Mrs. Jane na WI 3-3400 zvečer ali

K. V. WEBSTER CO.
28924 Euclid Ave.
WI 3-2000 podnevi
(May 26, 27, 28)

Naprodaj
Dva kosa pohištva za stanovanjsko sobo, kakor nova, Magic Chef peč, 5 kosov pohištva za kuhinjo. Kličite MI-1-8093. (107)

Hiša naprodaj
Edna Ave., severno od Superior v fari sv. Jurija, 6 sob za 1 družino, v dobrem stanju, moderna kuhinja, nova dvojna garaža.

J. J. Hrovat Realty
19901 So. Lake Shore
KE 1-6576
Kličite nas za kupovanje ali prodajo

Harmonike naprodaj
Dobro ohranjene 3 vrstne in trikrat uglašene harmonike naprodaj. Lep glas, srednje vrste ADG. Prinešene iz starega kraja, izdelka F. Kucler. Za informacije pišite na:

Anton Teran,
Gen. Hospital
Box 158, Flin Flon,
Manitoba, Canada.
— (107)

Gostilna naprodaj
D-2, D-1, pivo, vino in restavracija. \$900 dohodkov na teden. Se mora prodati radi boleznimi.

Globokar Realty
986 E. 74 St.
HE 1-6607

VSAK PO SVOJE — Lanskega novembra so prinesli ameriški časopisi sliko na levi, ki jo je posnel fotograf United Press v Indokini. Slika predstavlja francosko letalo, ki meče na upornike napalm-bombe. Slika na desni so pa pred kratkimi objavili Sovjeti in naj bi bila posneta pri borbah za Dienbienphu. — Vse izgleda (da jo ti niso posneli v Indokini, ampak v ameriških časopisih, kar je bilo končno dosti težje.

Joliet, Ill.—Zadnje nedeljo sva vasovala pri Juretu jaz in pa moj in Juretov prijatelj Martin z Nicholsona. Da je bilo najino vasovanje bolj prijetno in bolj slovensko, je naju dobri Jure gostil s svojo dobro kapljico, ki pa gre kakor pravi Jure že proti koncu, to je, da se bo kmalu odedila z njegovih barigeljce do zadnje kapljice. Škoda! Naj bi kapala vsaj tja do Male maše, potem pa kmalu pride nova kapljica. Vzrok, da gre kapljica proti koncu sem morda tudi jaz, ker sem večkrat pri Juretu in pomagam Juretu sušiti barigeljce. Naj mi bo ta "greh" spregledan in odpuščeni, ko je pa tako prijetno v bližini barigeljce, zlasti dokler je kaj kapljice v njih. Potem seveda ko kapljice ni več, postane pa pušto.

Ni mi treba povedati, da smo pri Juretu dobri kapljici postali zopet nadvse zgovorni, modri, pa tudi kar celi politiki in državniki. Posegali smo v domače in svetovne politične in druge zadeve. Ko sem jaz omenjal nekaj, kaj vse bomo imeli letos Slovenci tu v Jolietu, je Martin, z Nicholsona kimajoč pritrjeval, da bo res nekaj posebnega, ki bo gotovo rodilo dobre sadove. "Glejta, konvencija bo, slovenski katoliški shod, šestdeset-letnica KSKJ, in še nekatere druge stvari, to ni vsak dan, prijatelja!" — je ugotovil Martin.

Jaz sem mu pritrjeval. Jure je pa gledal nekam srepo pred se in z najeval z glavo. Nato pa naredil nekam pikro opazko:

"Velike reči, velike reči, tudi važne reči, ampak fanta, velikih ljudi nimamo, ali pa jih ni v ospredje, da bi vse to izvedli tako, da bi bilo to res nekaj velikega!"

"Kako to meni?" — ga pobara Martin.

"Well fanta, ne vem če se sploščam o tem govoriti. Nas Slovence menda nobena stvar več ne zanima. Ne vem, kam in komu bi to krivdo pripisal. Zdi se mi, da je nas vse več ali manj okužil duh tiste ameriške materialnosti, ki tiči samo v materializmu in ki ji je dolar vse! Je to nekam grob očitek, ampak večinoma smo taki. Vseposod merimo napredek samo z dolarji. Ne trdim, da ni denar potreben. Je! Res je, brez denarja ne moreš nikamor. Ampak poleg mrzlih dolarjev so še drugi in morali bi biti in voditi nas vse svetlejši ideali. Ker teh med nami ni, zato samo drvimmo za materialističnim napredkom, naš duh je pa kakor kak globoki dol med gorskimi ridami v daljni Alaski okrog božiča, kjer je skoro sama noč in malo dneva. Z dolarskim "yard-stickom" merimo napredek pri družini, drugih ustanovah, sploh vseposod. Kaj pa kulturni in duhovni napredek? V tem oziru se mi zdi, da se zazibavamo v neko dremavico, iz katere se kar ne moremo vzdramiti. Narodne zavednosti je med nami vedno manj. Ne zanimamo se več, ne za to, ne za ono. Niti na seje se nam več ne ljubi. Zakaj ne? Meni se zdi, da ni nobene privlačnosti več. Sami mrzli dolarji so mrzli in ti ne izzarejajo tiste duhovne toplote, ki vnema in vžiga, da smo tu za nekaj več, kakor samo radi mrzlega dolarja, da smo tu za neki namen, ki potrebuje našega sodelovanja, naše energije, da bo svet za nami boljši radi našega prispevka v prizadevanju za boljši svet. Te zavesti predvsem najbolj potrebujejo

mali narodi. Taka zavest jih vodi, navdušuje, da vstrajnejše delajo za svoje narodne cilje in napredek, ki nastaja in iz tega ima upajočo bodočnost. Brez močne take samozvesti in močnega narodnega ponosa, mali narodi hitro ležejo v žrelo velikih narodov. Sami mrzli dolarji jih ne rešijo.

Kako je med nami nekam izginila živa zavest in pa živ narodni ponos, nam pričajo prav letos nekatere zelo važne obletnice. Pa se jih ne spominjamo, kakor tudi ne naših začetnikov pionirjev. Slednji so zaslužili vsekar nekaj več! Letos so obletnice nekaterih slavnih slovenskih pisateljev in pesnikov ter drugih. Omeni se jih morda le kje v kakem listu, kakih spominskih proslavah, ko pa ni nobenega, da bi se za to zavzel. Pa bi se obnesle, če bi jih pridelili.

Vse to ne kaže posebno visoke zavednosti med nami. Mi bi se morali vse bolj zanimati za naše slovenske zadeve. Da se ne, je nekje vzrok. Najglavnejši je, da Slovenci v Ameriki nimamo med seboj organiziranega nobenega kulturnega središča, ki naj bi nam dajalo dobro usmerjeno vodstvo, pa potrebno inicijativno pri takem delu. Kjer ni tega, tam raste vsako delo po svoje in kakke lepe urejene simetrije ne kaže."

Martin se je nekam nemirno premikal na svojem sedežu, menda je hotel napraviti nekaj opazk ali pripomb, pa je Jure živahno nadaljeval in Martin ni mogel vmes. Nazadnje pa je očividno obrnil nekam v tla in si menda po svoje mislil, češ, vse to ni moja stvar, naj se zanimajo za take stvari drugi, če hočejo — jaz nimam od tega nič in vrgel je pogled proti nama, najbrže misleč — in vidva tudi nič, kaj se brigata s tem, ki nič ne nese.

Spili smo na to vsak še par kupic. K Juretovim opominjevalnem besedam nisva z Martinom nič pristavila — prešli smo na drug pogovor, tožbo žalostnega ptica o svojem rodu pa prepuštili bodočnosti. Zadeve, o kateri pa radi vsi vse vprek tožimo, pa bodočnost sama ne bo rešila, če ne bo zraven več sodelovanja in prizadevanja od nas vseh slovenskih ljudi. Ko sem to na kratko omenil Juretu in Martinu je Jure živo pogledal proti meni in iz njegovih oči sem bral pritrilno pripombo: Tako je!

In kaj je kaj novega okrog nas?

—O županu Paulu Egan, v Aurora, Ill., sem svoj čas že nekaj napisal. Mož ima svoje vrste naravo in v kakih sporih nerad kaj popusti. Lansko leto, po-

mladi 1953, je bil izvoljen za župana Aurore. Od tedaj pa do sedaj je imehoval že šest policijskih načelnikov (Police Chiefs) in kaj za en vzrok je, da nobeden dolgo ne vzdrži pod njim, me vem, ampak kakor zgleda ga je vsak kmalu sit in mu reče: "Gud-by!" Pred nedolгим pa je ta gospod župan doživel nov dogodek. Na državni cesti je gospod župan stopil malo pretrdo na gasolin in avtomobil je malo prehitro "počrčal", kar sta po hitro opazila dva državna cestna policija, ki sta pa "sfrčala" z motornimi kolesi za njim in Egan je bil kmalu v policijskih kleščah. Odvedla sta ga pred sodnika in ta je pomeril župana gor in dol in udaril s kladivom po mizi rekoč: "Fifty dollars Mr. Mayor!" Egan je videl, da se sodnik ne šali in odričnil znesek. Kake molitvice je molil sam pri sebi na tiho, poročilo sicer ne omenja, ampak jaz bi sklepal, da mož prav zadovoljen s tem ni bil.

—Pred kratkim je tu premislil 69 let stari John Laken, Sr. V Jolietu je bival okrog 53 let in bil zaposlen pri American Steel Co., kakih 45 let. Od leta 1950 naprej je živel v pokoju. Zapušča štiri sinovi in dve hčerki. Bil je član društva sv. Frančiška Sal. št. 29 KSKJ. Pred

trema leti mu je umrla žena Marija. Pokopan je bil iz cerkve sv. Jožefa, na farno pokopališče sv. Jožefa na našem hribu. Sorodnikom sožalje, pokojnik pa naj počiva v miru! Vse čitatelje lepo pozdravlja. Tone s hriba.

Čast darovalcem! Čast vernim, katoliško zavednim ženam in možem!

Cleveland, O. — Za Marijino cerkev v Torontu prihaja še vedno lepo število darov. Prav po svetopisemskem načinu darujejo, večje in manjše vsote. Sporočil sem že enkrat, da sem poslal večjo zbirko — \$1,100.00. Zadnjič, ko sem se mudil tam s slikami, sem nesel \$200.00. Sedaj sem odposlal zopet \$300.

Ti darovi prihajajo približno takole: nekateri dajo \$2, taki so redki; največ jih je, ki dajo po \$5 in po \$10, nekaj pa tudi po \$25. Prav na tiho pride žena in pravi: "Tole sem prinesla za mojo prijateljico, a Bog ne daj, da bi omenili v časopisu, sicer se nikogar ne bojim, pa nočem da vejo sosedje in drugi ljudje. Podarim \$50."

Pride pismo in v njem je \$110. V pismu stoji: "\$100 za Marijino cerkev v Torontu, \$10 pa za njihovo običajno toploto.

Katoliški dom v Gorici". Poleg teh sem prejel v uradu tudi samski dolar in \$20 itd.

Sedaj je pa že kar splošno, da nikdo ne želi, da se omenja njegovo ime. Vsak se izgovarja, da je Bogu že znano, da je daroval v zahvalo ali pa da si želi izprositi posebne milosti. Zupanje do Marije prinaša darove. Marija pa ima moč in besedo pri Bogu, ljudje to vedo. Kako odlični je naš narod! Rojaki v Torontu! Ne pozabite moliti v vaši novi cerkvi za dobrotnike in podpornike vaše cerkve. Denar, ki ga pošiljajo, je bil trdo zaslužen. Ker je darovan z namenom, da se uresniči in zgradi krasna cerkev, je božji denar, namenjen v čast božjo in v slavo Marije v živi veri in s trdnim zaupanjem, da bo koristil darovalcem onkraj groba, kakor nas sv. vera uči.

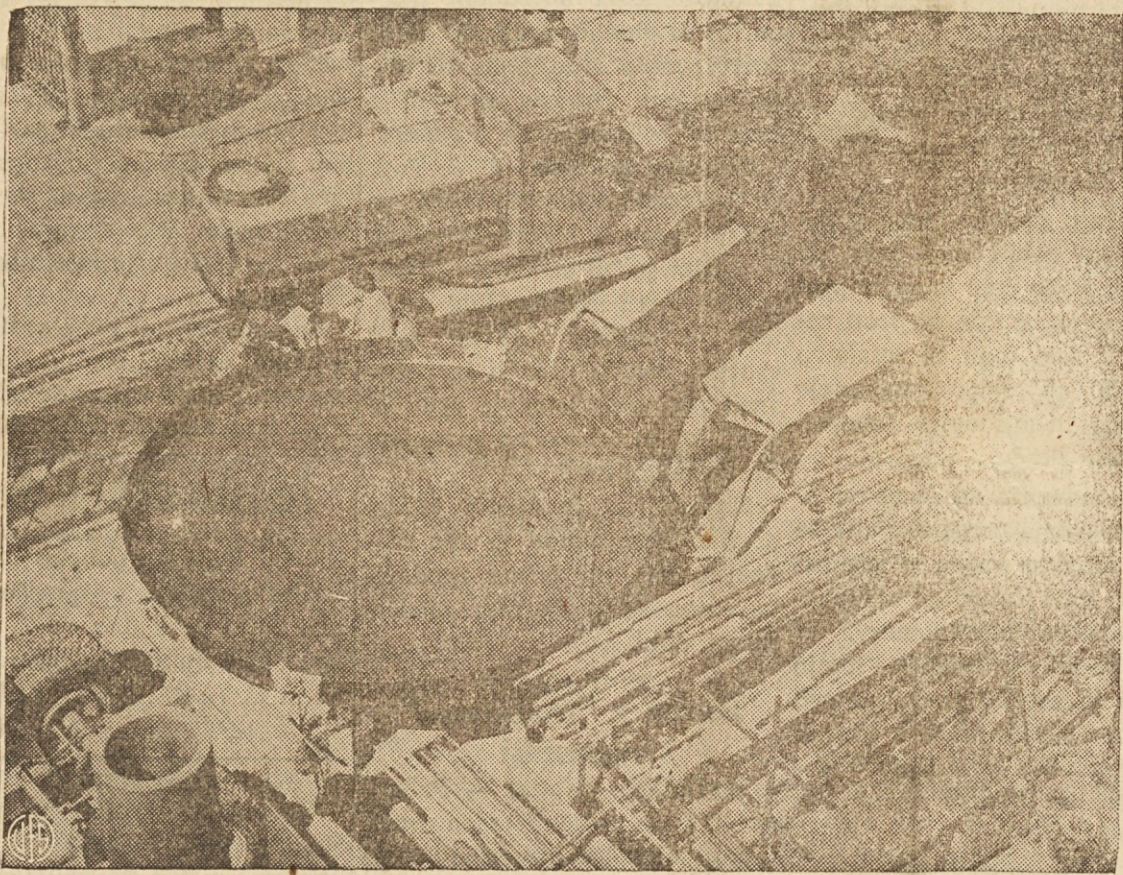
Pozdrav vsem!

Anton Grdina.

Muzej na Blejskem otoku

V nekdanji prostiji na Blejskem otoku so odprli muzej, ki prikazuje slikarsko in kiparsko preteklost na naših tleh. V muzej je spremenjena tudi cerkev na Blejskem otoku.

— Vročina, ki umori žive celice, je komaj nekaj stopinj nad no cerkev v Torontu, \$10 pa za njihovo običajno toploto.

OGROMNA PONEV — Ribiči v Camogli v Italiji pripravljajo veliko slavo, za katero nameravajo v teple ogromni ponvi peči ribe. Ponev, ki ima v premeru 13 čevljev in 19 čevljev dolg držaj, so nalašč za ta namen izdelali v Genovi. Računajo, da bodo v njej naskrat spekli tri tone rib v 325 galonih olja.

Prava obleka!

* ZA DELO—ZA IGRO
* ZA PROSTI ČAS!

Enaka oni, ki ste jo nosili pri vojaki — Hercules

Rebrasti bombažni vojaški twill

SKLADNA SRAJCA IN HLAČE

samo **5.47**

Mere srajc: 14½ do 17 .....2.49
Mere hlač: 29 do 44 .....2.98

To je primerno oblačilo za delo, za igro ali za vsak dan... ker je tudi zelo udobno! Robato za večjo trpežnost, krojeno za vsako priliko, napravljeno pa tudi prikupen videz. Sanforizirano za lažje prileganje vseskozi. Tan ali sive barve.

* Največja skritev samo 1%.

CARNEGIE IN LORAIN

Carnegie na E. 86th
Lorain na W. 110th

SEARS

Zadovoljstvo zagamčeno ali vam vrnemo denar

Racing TUESDAY

Začne 1. junija
42 dnevni shod skozi 19. julija

CAS DIRKE
2:15 p.m. (D.S.T.)
Dvojna stava
Konec 2:05 p.m.

Ameriška najfinjša sredstva
Jedilna soba - Eskalatorji - Elevatorji
Greyhound in C.T.S.
Bus postrežba do dirkališča

THISTLE DOWN

Traditionally OHIO'S Finest

ROUTE 8 NORTHFIELD and EMERY Roads CLEVELAND

SINGER postrežba je vedno na razpolago

Dvignite telefonsko slušalko in pokličite vaš najbližji SINGER SEWING CENTER. Takoj bo na poti k vam izkušeni mehanik za šivalne stroje, da bo nudil vašemu SINGER stroju najfinjšee dele kot tudi popravilo.

Zapomnite si, SINGER izdelke in postrežbo lahko dobite samo potom SINGERJEVIH ŠIVALNIH CENTROV... vpisanih v vaši telefonski knjigi pod naslovom SINGER SEWING MACHINE CO.

A trademark of THE SINGER MFG. CO.

SINGER SEWING CENTER

BOLJŠI graditelji hiš ZMERAJ VPOLJAJO

MONCRIEF GREJNI IN ZRAČEVALNI SISTEM

THE HENRY GRONAU CO. MEDINA, O.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Avenue
HENDERSON 1-0628

Shaffer & Hribar

WALLPAPER & PAINT CO.
16603 Waterloo Rd. KE 1-2146

Kadar želite prenoviti stene v vašem domu, obrnite se do nas. Imamo novo SPOMLADANSKO zalogo vseh najboljših MODERNIH barv in divne MODERNE vzorce stenskega papirja. Naše delo je PRVOVRSTNO in SIGURNO. Pokličite ali pridite sami v trgovino. — Postrežba je točna in sigurna.

PRORAČUN ZASTONJ!

INSURANCE

Fire — Windstorm Automobile
Za zanesljivo postrežbo se priporoča

Daniel Stakich
Agentura
815 E. 185 St.
KE 1-1934

(Fri.-x)

SLOVENSKA BRIVNICA (BARBERSHOP)

761 East 185th St.
GEO. KOVAČIČ in JOHN PETRIČ
lastnika — se priporočata

PREIŠČEMO OČI

Dr. J. S. Waldman
OPTOMETRIST
Pomerimo očala
922 E. 79 St.
pri St. Clair Ave.
HE 1-6160

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO

6016 St. Clair Ave.
Tel. ENdicott 1-3113

ANTON HIBLER

iz starega kraja izučen
URAR
se priporoča za v to stroko spadajoča dela
6530 St. Clair Avenue

Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek

Se priporočamo

Three Corners Cafe

1144 EAST 71st ST.
Frank Baraga, lastnik

- SEMENA • UMETNA GNJILA
- PLUMBING SUPPLIES
- TOOLS • HARDWARE
- LOCK KEYS • PAINTS
- ELECTRICAL SUPPLIES

Priateljemo

St. Clair Hardware
7014 St. Clair Ave. UT 1-0926
LADDIE PUJZDAR
JOE VERTOČNIK

ZA DOBRO PLUMBINGO IN GRETJE POKLICITE

A. J. Budnick & Co.
6631 St. Clair Ave.
PLUMBING and HEATING
Business Phone: UT 1-4492
Residence: PO 1-0641

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in žganke.

JOZE GRDINA:

PO VZHODU IN
ZAPADU

Na kraju Gospodovega govora o koncu sveta. Gospodov govor. Tit poruši Jeruzalem. Pogled na Jeruzalem. Bazilika Presv. Srca Jezusovega. Na kraju Gospodovega vnebohoda. Dolina Jozafat.

(Nadaljevanje)

Obupno so se vrgli Judje nad sovražnika, ki si je utiral pot z mečem ter sekal po Judih. Tit je še enkrat poskusil, da pregovori Jude k predaji in je iz zavzete Antonie klical, naj se udaje; pri tem pa obetal, da prizaneje templju in mestu, če to store. Zaman. Judje so bili še vedno prepričani, da so izvoljeno ljudstvo in da bo tempelj varoval sam Bog. Pa so se umaknili za utrjene tempeljske zidove ter srdito odbijali Rimljane, ki so pritiskali proti tempelju.

Močno zidovje s težkimi vrati je branilo Rimljanom dostop do hiše božje. Pa tudi tukaj so si znali Rimljani pomagati. Pred vrati nagromadijo lesa ter zakurijo ogenj. Od vročine so se topila srebrne plošče in gorle cedrov les. V obupnem boju pokušajo Judje pregnati Rimljane, ki so udrli do svetega prostora ter neusmiljeno sekali vse, kar je prišlo pod meč. Enega rimskih vojakov je pa ta trdovratni odpor tako razkačil, da je pograbil goreč kos lesa, tovariši ga dvignejo, nakar treščijo goreč les skozi okno v tempelj. Ker je padel na gorljivo tvarino, je povzročil požar in mahoma je bil tempelj v ognju. To je bilo pa vrhunec judovskega gorja; z grozo so gledali, kako gorijo ponos in nada Judov: prekrasni tempelj.

Ko je Tit videl, da tempelj gori, je takoj ukazal vojakom, da pogasijo požar, ker on sam je bil odločno proti temu, da se uniči krasno stavbo. To Titovo povelje je pa naletelo na gluha ušesa vojakov, ki so v groznem kriku preslišali glas svojega poveljnika ter prežeti od srda sekali po nesrečnih prebivalcih Jeruzalema. Prizor je bil grozen: Po tleh je lila kri, tempelj pa gorel in zgorel do tal. Vsled vročine se je spremenilo kameenje v apno: Vse je bilo uničeno. V prvi polovici avgusta l. 70 po Kr. templja ni bilo več.

Za templjem je ostal še dobro utrjeni Sijon, na katerega so Rimljani navalili in septembra meseca so tudi tega zavzeali. Kakor drugod je tudi tukaj neusmiljeno sekal rimski meč; kri, ki je tekla po ulici, je po nekod pogasila ogenj. Tit je dovolil vojakom, da so ropali in nazadnje razdejali mesto, ki je bilo ena sama s krvjo polita groblja. Prebivalce, kar jih je še ostalo so prodajali kot sužnje in sicer 30 Judov za en srebrnik. Mnogo ujetih pa je Tit odločil za Rim, da jih tam pokaže radovednim Rimljanom. Med temi je bil tudi branitelj Jeruzalema Simon Ben Giora.

Gospodova napoved o razdeljanju Jeruzalema se je točno izpolnila; prav tako kod ta, se bo tudi nad vsak dvom izpolnila napoved o koncu sveta: besede so bile izrečene in izpolnile se bodo, pa naj ljudje v to verujejo ali ne. Mnogi v svoji ošabnosti, ali bolj zasljepljenosti, tega ne priznajo, pa imajo vso stvar za zgolj pobožno bajko; veliko jih je pa tudi, ki ne samo, da ne verujejo, ampak Kristusa tudi zaničujejo in preganjajo. Tu so v prvi vrsti komunisti. Vse to pa dejstva ne spreminjajo, kot ga ne vse iznajdbe današnjega modernega časa.

Zgodilo se bo, kot je na Oljski gori Gospod napovedal.

Judje se v svoji zaslepljenosti tudi niso brigali in nobena stvar jih ni nagnila k pokori; pa je nenadoma prihrumelo in strahotno udarilo. Ko so končno pa je nenadoma prihrumelo in Judje spoznali, kaj prihaja, je bilo že prepozno.

O znamenjih, ki se bodo godila pred koncem sveta, prav poljudno piše in razlaga pokojni nadškof A. B. Jeglič v knjigi "Na noge v sveti boj," II. knjiga. Tam on iz te napovedi Gospodove in pa iz besedi sv. Pavla tolmači dogodke, ki se bodo vršili pred koncem sveta in nakazuje, da se nekatera znamenja uresničujejo. Na koncu tega razlaganja zapiše: "Vendar pa nič ne sodimo, je li konec sveta blizu ali daleč, akoravno se večina znamenj uresničuje pred našimi očmi. Ampak s strahom in trepetom si prizadevamo živeti natanko po volji božji..." Tako, A. B. Jeglič l. 1920. Kaj bi ta, v sluhu svetosti umrli mož zapisal danes? Najbrže bi zapisal: Svet drvi v propast...

Pri misli na ta Gospodov govor se mi ni prav nič mudilo tisto popoldne, da bi hitel naprej ter nadaljeval z ogledovanjem: pogled na Jeruzalem je bil tako veličasten in zanimiv. Ne doseže ga noben pogled, pa naj bi bil na katerokoli mesto na svetu. Pred menoj je gora Morija z obsežnim prostorom, na katerem je nekaj stal judovski tempelj; zdaj je na tem kraju Omarjeva mošeja. Tu je bilo središče vsega judovskega ljudstva. Na desni proti severu

poleg tega trga so velika poslopja, tam je bil močno utrjeni grad Antonia, kjer je Poncij Pilat obsodil Jezusa Kristusa v smrt na križu; više gori nad trgom je bazilika Božjega groba: Kalvarija in Gospodov grob; tam skrajno na levo proti jugu je gora Sijon s cerkvijo Marijine smrti. Tam poleg je tudi dvorana Zadnje večerje, niže doli pa sv. Peter pri petelinjem petju; tam je veliki duhovnik zasliševal Gospoda in tam ga je Peter tudi zatajil. Potem gledaš pred seboj, mogočni stolp Sv. O-

drešenika, dalje kraj, kjer je bil obglavljen sv. Jakob; skrajno na desno proti severu pa Skopus, kjer je imel Tit, premagalec Jeruzalema, svoj glavni stan.

Vse to in še veliko drugega vidiš pred seboj z mesta, s katerega je gledal Gospod. Gore in doline se združujejo tako, da je mesto prava trdnjava in pa veličina.

Med Jeruzalemom in Oljsko goro je dolina Jozafat. V tej dolini bo, kakor trdijo mnogi razlagalci Sv. pisma, vesoljna

sodba. Bolj primerne kraja kot je ta, prav za prav ni. Na zapadni strani nad dolino je kraj, kjer je bil Gospod obsodjen v smrt na križu; nad njim je kraj, kjer je umrl in vstal od mrtvih, tja proti jugu pa kraj, kjer je postavil Najsvetejši zakrament. Vse naj človek pri tej sodbi vidi, kaj je storil Bog za človeka, da se zveliča. In če človek v svoji prosti volji ni maral tega Gospodovega daru, Njegovega zasluženja, bo pač človekova krivda.

Pravijo, da je Gospod na Cvetno nedeljo, ko je jokal nad Jeruzalemom, gledal tudi vesoljno sodbo in so Njegove solze veljale tudi temu prizoru, ko bo On kot Večni Sodnik sodil vse ljudi; videl je jokati vse rodove na zemlji, zato je zaplakal ne sanjmo nad usodo Jeruzalema, ampak nad usodo vsega sveta. Ves

čas je Gospod kakor Jude, tako tudi kristjane vabil in prosil, da mu sledijo, da ga poslušajo in se zveličajo; pa niso marali. In spričo tega bo moral človek priznati, da si je sam kriv pogube.

Na tem kraju, kjer so izkopali temelje stare cerkve, zidajo zdaj baziliko Presvetega Srca Jezusovega, ki naj bi bila nekako mednarodno svetišče božjemu Srcu. Načrt za to stavbo je bil narejen tekom prve svetovne vojne, ko so vse po širnem svetu grmeli topovi. Prvi je za to napravil obljubo tuluski nadškof; njegov načrt je poljno sodbo in so Njegove solze veljale tudi temu prizoru, ko bo On kot Večni Sodnik sodil vse ljudi; videl je jokati vse rodove na zemlji, zato je zaplakal ne sanjmo nad usodo Jeruzalema, ampak nad usodo vsega sveta. Ves

vek je dal papež Benedikt XV. L. 1920 je pariški kardinal Dubois blagoslovil temeljni kamen temu svetišču. Od takrat delo napreduje, toda počasi, ker ni denarja.

Misel, naj bi se postavilo lepo in prostorno svetišče Presv. Srca Jezusovega na Oljski gori, je bila popolnoma na mestu. Na tej gori je Gospod jokal in tam je napovedal usodo Jeruzalema in konec sveta, tam je tudi krvavi pot potil in tam so goreje križali, ta mje umrl, s te gore je odšel v nebesa. Tako so hoteli škofje s papežem načel postaviti tu baziliko Presv. Srcu Jezusovemu, ki naj bi bilo nekako pravno svetišče cellega sveta.

(Dalje prihodnjic)

— Pristanišče New Yorka ima 650 milj dolgo morsko obrežje.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti
v
vsaki slovenski hiši

Maytag guarantees
your food 3 ways!

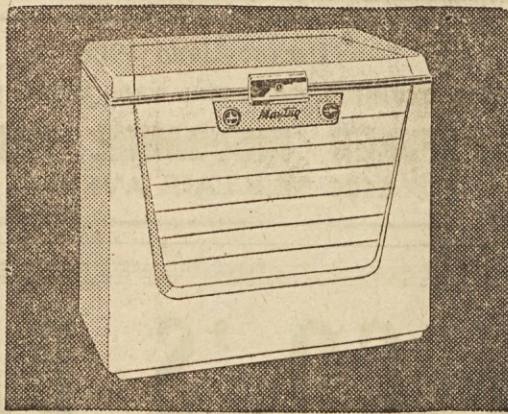
- 1 Full five-year paid up food spoilage warranty
- 2 Five-year condensing unit warranty
- 3 One-year guarantee on workmanship and parts

MAYTAG CHEST
9 Cubic Feet • 280
pounds food storage

\$279.95

So many deluxe super-efficient features:

- Quick freezing sidewalls
- Easy-to-set control panel
- Adjustable dividers
- Storage baskets
- Balanced lid—You never have to hold it open
- Two convenient sizes—8 cubic feet and 14 cubic feet

LAHKA MESEČNA ODPLAČILA

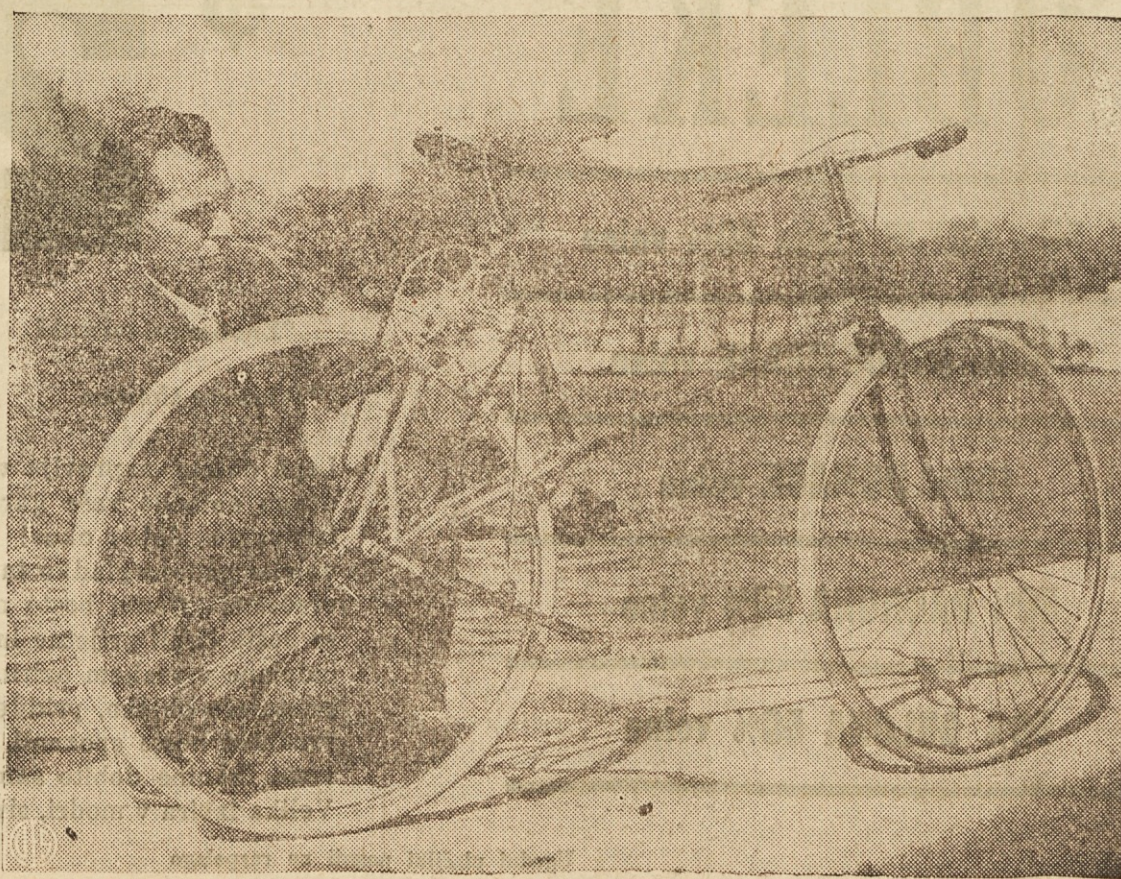
NORWOOD Appliance & Furniture

ENdicott 1-3634

6202 ST. CLAIR AVENUE

Odrpito zvečer

JOHN SUŠNIK

NOVE VRSTE BICIKE — Francoz Joseph Benotteau si je zamislil kolo, ki ga vozač ne bo več "gonil" po starem, ampak bo samo z nogami izmenoma pritiskal navzdol.

Naznanilo in Zahvala

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je kruta usoda iztrgala iz naše srede ljubljeno in nikdar pozabljeno drago mamo in sestro

Mary Novak

rojena BARAGA

Blagopokojnica se je smrtno ponesrečila dne 13. aprila 1954, ko je pomivala okna svojega stanovanja na tretjem nadstropju in nenadoma omahnila ter padla na pločnik. Dobila je tako težke poškodbe, da je bila na mestu mrtva.

Pogreb se je vršil dne 17. aprila iz pogrebnege zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida in po opravljeni sv. maši zadušnici smo njeno truplo položili k večnemu počitku v družinsko grobnico na pokopališče Calvary.

Pokojna mama je bila doma iz vasi Kozaršče pri Starem trgu, Loška dolina, odkoder je prišla v Ameriko leta 1921. Ob smrti ji je bilo 62 let. Bila je članica društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, društva St. Clair Grove št. 98 W.C., društva Jutranja zvezda št. 137 ABZ, društva sv. Vida št. 25 KSKJ, podružnice št. 25 SZZ, in Oltarnega društva sv. Vida.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili krasne vence cvetja h krsti blage mame, da je bilo videti kot bi ležala sredi vrta. To nam je bilo v dokaz, da ste pokojnico spoštovali in ljubili ter v veliko tolažbo v dneh naše žalosti.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njene duše.

Hvala lepa vsem, ki so prišli pokojnico pokropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru; vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu; pogrebcem, ki so nosili krsto, ter vsem onim, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Najlepša hvala članom in članicam društev za vso naklonjenost in tolažba ter udeležbe pri pogrebu.

Najlepša hvala duhovščini cerkve sv. Vida za podelitev sv. zakramentov za umirajoče, za opravljene pogrebne obrede in molitve.

Hvala pogrebemu zavodu Frank Zakrajšek in Sinovi za vso naklonjenost v dneh naše bridkosti ter za izvrstno urejen pogreb.

Našo najlepšo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so nam stali ob strani, nas tolažili in bili v pomoč na en ali drugi način, ko nas je zadelo kruta smrt. Hvala lepa za izraze sočutja, osebno ali pismeno. Bog vam poplačaj stotero, vsem, ki ste nam količkaj dobrega storili.

Nepozabna draga mama in sestra! Tako nepričakovano si se morala posloviti od svojih dragih! Mesto veselih velikonočnih praznikov, je nas obiskala bela žena, ki je s seboj odvedla naše najdražje — ljubljeno mamo. Zdaj počiva Tvoje truplo kraj Tvojega življenjskega druga, našega dragega očeta, kateremu si tako kmalu sledila v večnost. Počivajta v miru in radujta se tam gori nad višavami. Spomin na Vaju si pa ohranimo v naših srcih do konca naših dni, ko tudi mi pridemo tja in se z Vama veselimo na vekomaj!

Zalujoči ostali:

ANTHONY in ZVONKO JOSEPH, sinova

BETTY MAE NOVAK, snaha

v starem kraju pa trije bratje:

STANKO, ALOJZ in LOVRENC BARAGA

dve sestre: FRANKA SUMRADA in REZKA MAVKO

ter več sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 28. maja 1954.

Emil Ludwig:

NAPOLEON

ZGODOVINSKI ROMAN

MORJE

Oudinot, ki je bil dvajset let Bonapartov tovariš in nato vnet kraljevski maršal, se povrne k cesarju: "Vidite, Oudinot? Lotaringija vas je imela za Boga, 200.000 kmetov bi šlo še lansko leto v ogenj za vami. Zdaj vas moram ščititi zoper te kmetel!"

Prav tako Rapp. Omahoval je dalje in tudi danes stopi nesiguren pred svojega gospoda. "Dolgo sem vas moral čakati. Ali ste se res hoteli biti z menoj?"

Rapp je Alzačan, na pol Nemec in že kot tak bolj človek dolžnosti nego simpatij: "Dolžnost, Sire, moral sem."

"Vraga! Saj vas vojaki ne bi ubogali, vaši Alzačani bi vas kamenjali!"

Rapp je temeljit: "Priznajte, Sire, da je bil položaj kočljiv. Vi ste odstopili, zapustili Francijo, svetovali ste nam, naj služimo kralju, nato se vrnete ..."

"Ali ste bili često tukaj? Kako so ravnali z vami? Najprej bi vas božali, nato bi vam pokazali vrata, kajpada, taka bi bila vaša usoda! ... Ali ste brali Chateaubriandov pamflet? Ali sem res na bojišču strahopeten? In vsakdo me dolži, da sem častihlepen, ker ne vedo povedati drugega. Ali so ljudje, ki jih biča častihlepnost, tako rejeni, kakor sem jaz? ... Gospod general, še enkrat bova morala služiti Franciji. Nato se

po tolikih bitkah!

Naprej! Ne moremo se ustavljati! Kdo še manjka? Ah, gospa de Stael zopet na obzorju? Stara nasprotnica mu zdaj piše, da občuduje njegovo ravnanje; in če ji plača dva milijona, ki ju je ostala Francija dolžna njenemu očetu, je pripravljena pisati samo še za Francijo. Škoda! Ta edini stavek pogubi partijo te hrabre žene pred zgodovino. Njen nasprotnik ji zlobno sporoči, da mu je sicer njena ponudba mila, da pa je za njen pogoj premalo bogat.

Kdo še? Marmont? Augereau? Ta dva proglasi cesar za brezpravna, ker sta domovino prodala tujcem, — in naposled, naposled tudi Talleyrand! S tem strelama, ki si ju vržeta v Dunaja v Pariz in iz Pariza na Dunaj, se po 18 letih konča njuno sovražno prijateljstvo. Oba pa si hladno mislita: "Škoda, da je ta glava na nasprotni strani!"

Drugi izmed Dioskurov: Fouché pa je zopet tu! Policijsko službo za svojega gospoda pojmuje kot delovanje zoper njega. "Zdaj je tu, pravi o cesarju. Želeli si ga ravno nismo, zato pa ga bomo pošteno nadzirali. ... Ta človek se je vrnil še bolj brezumen, nego je odšel, ali to ne bo zaleglo niti za tri mesece!"

Dopisuje si z Metternichom, a Napoleonovi stari vohuni zoper policijskega ministra ga kmalu razkrinkajo. "Izdajalec ste, zarohni cesar nanj po nekem sprejemu in Lavalette, ki čaka na sprejem, ga sliši skozi na pol zaprta vrata. Zakaj ste ostali moj minister, če me izdajate! Znano mi je, da si dopisujete z Metternichom po nekem bazelskem bančnem uradniku! Lahko vas dam obesiti, ves svet mi bo dal prav!" Fouchéjev odgovor ni ohranjen.

Novo pozicijo so Fouchéju pridobili njegovi radikalni nazori, ki jim je ostal zvest od Robespierrovih dni. Cesar ga potrebuje v kabinetu samo kot vabo za demokrate, ali Fouché ne vara samo njega z Metternichom, marveč tudi Metternicha z radikali: njegov smoter je republika s Fouchéjem na čelu. Tudi Carnot, ki je bil bolj nasproten kralju nego cesarju, vstopi po časih direktorija zdaj prvič zopet v vlado.

Ali je morebiti cesar videl Wallensteinovo smrt na nemškem odru kakor oni morilci na Poljskem? Tega Rappa mora zmeti, to je do kraja pošten in prav tako srčen človek. Izmed vseh častnikov Velike armade je bil Rapp največkrat ranjen. H kralju je prestopil iz vestnosti, torej ga ni mogoče pridobiti z obljubami. In vendar, čez četr ure ni samo njegov, marveč si da kot armadni poveljnik vsiliti tudi adjutantstvo, kajti Rapp dobro razume, da potrebuje cesar okrog sebe zvestobo.

Težja stvar je z Neyem. Služi mu sicer od prvega dne, ali vest mu ne da več spati. S spačenim obrazom in zmedenimi besedami stopi čez nekaj časa pred svojega gospoda: "Morebiti ste slišali, da sem šel oni dan v Besancon. Tedaj sem v bojnem svetu obljubil, — tu v Tuilerijah sem obljubil kralju."

"Kaj?"

"Da vas bom z železni kletki privlekel pred njegov prestol." Cesar otrpne, nato pravi: — "Nesmisel! Vojak ne more imeti takih misli!"

"Motite se, Sire, mu zakliče še bolj razburjen, dovolite mi, da končam. To sem rekel — da, — da, — ampak — hotel sem samo prikriti svoj pravi namen —"

Zdaj se cesar razsrdi. Ney se naglo umakne in se prijavi šele čez dva meseca, ko je treba na vojsko. Tako blizu blaznosti se kretajo ti železni vojaki, ko tavajo med dolžnostjo in čuvstvom in ko ne čutijo več nad seboj velike volje, ki jih je obvladovala. Berthier, ki je bil tudi pri kralju, je to temeljito okusil.

"Tak osel! pravi cesar v svoji stari ljubezni do njega. Toda dober fant je. Saj ne zahtevam drugega od njega, nego da naj pride predme v suknji kraljevske garde!" Ali Berthier bega, odkar se je cesar vrnil, ponoči po dvoranah svojega gradu in skoči naposled z balkona. Ubil se je na tlaku, kakor Junot,

Kot duhovnega voditelja si cesar pridobi enega izmed svojih najstarejših sovražnikov: Constanta. To je star demokrat, prijatelj gospe de Stael. Še nedolgo pred cesarjevim povratkom ga je Constant v strastnih člankih primerjal z Atilo in Džingis-Kanom.

Ti demokrati iz leta 13. so cesarju, ki hoče vladati z zbornicami, potrebni. Zato povabi Constanta takoj k sebi in govori z njim o vseh političnih stvarih popolnoma odkrito, čeprav ga že ni videl 15 let. Kar mu je povedal pri tem prvem srečanju, vsebuje brez fraz in olepšav njegovo poslednjo dr-

žavniško preobrazbo in vso njeno realno politično utemeljitev. Constant je zabeležil cesarjeve izjave, njegovo poročilo znaša štiri tiskane strani:

"Ljudstvo hoče zopet tribunov in zborovanj. To mu ni bilo zmeraj potreba. Ko sem prišel do moči, mi je padlo k nogam. ... Vzel sem si manj oblasti, nego mi je bilo ponujene. Danes je vse drugače. Zdi se mi, da se je vrnila potreba po ustavah, volitvah in govorih. Ali to je samo vojaški cesar, marveč sem tudi cesar proletarcev in kmetov. ... In tako se navzlic vse-mu ljudstvo vrača k meni. Strog sem z ljudmi in se jim

nikoli ne dobrikam in vendar kličejo: Zivel cesar!, kajti med njimi in menoj je neka naravna skupnost. ...

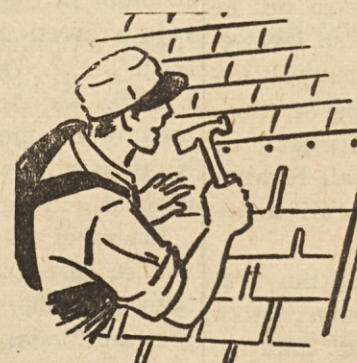
"Drugače je s plemstvom. V trumah se je gnetlo po mojih sprejemnicah, prosjalo je za vse mogoče službe in jih prejezalo od mene. ... Ali skupno-

(Dalje prihodnjič.)

TURK Roofing Co.

4477 W. 138 St.

ORchard 1-2537

Izvršujemo

pokrivanje streh in vsa kleparska dela

v industrijskih, trgovskih in stanovanjskih

poslopih

★ ★ ★

30 LET IZKUSNJE

★ ★ ★

OSEBNO NADZOROVANJE

★ ★ ★

ZADOVOLJNOST GARANTIRANA

For your VACATION
welcome to
CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort

The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U. S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
DOMINIK and AGNES
KRASOVEC, Prop.
Rt. 1, Box 175
Edwardsburg, Michigan
Phone 9126 F5

V blag spomin
DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA SINA

Frank Yert, Jr.

ki je za vedno zatisnil svoje oči
dne 1. junija 1952

Dve leti je že minilo,
kar si ločil se od nas,
črna zemlja te pokrila,
žalostno je to za nas.

Spavaj v grobu, dragi Ti,
dokler angel Te zbudi,
takrat spet veselo bo,
ko se skupaj snidemo.

Zalujoči

STARŠI, SESTRA, BRAT
in VEČ SORODNIKOV

Cleveland, Ohio, 28. maja 1954.

THE MAY CO.'S BASEMENT

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO
EAGLE ZNAMKE

Tkanine, običajne v oblekah od \$55 do \$60

MOŠKE TROPIČNE

OBLEKE

\$ 28

50% KOZJE dlake 50% volne

100% IMPORTIRANE volne

100% DOMAČE volne

50% DACRONA 50% volne

50% ORLONA 50% volne

*Enobarvni odtenki

*Naškropljene tkanine

*Pikčaste tkanine

*Luksuzne mešanice

Lepa obleka napravlja več za vaš videz kot katerokoli drugo oblačilo vaše garderobe! Važno je, da obleka izraža vaš dober okus! Te elegantne worsted tropične obleke padejo gladko in mehko ... toda ne viseče ali vrečasto. Cenili boste njih ličen, moški kroj. V njih se boste čutili prijetno in dobro oblečeni, ker so odlično izdelane v vsakem oziru. Če hočete trpežno, lepo vam pristojajočo obleko, pridite in pomerite jo! Njeno pravo vrednost boste spoznali, kadar jo boste videli, kajti te vrste tkanine dobite samo pri oblekah od \$55 do \$60. Velika izbira v modri, sivi, rjavi ali tan barvi.

Ugodni plačilni pogoji na razpolago

The May Co.'s Basement oddelek za moška oblačila

FOR
Freedom
and
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Memorial Day *** OUR HERITAGE!

One of the few all important days of the year will soon be upon us, Memorial Day, celebrated Monday this 31st day of May. The 30th of May, 1868, was the first date designated for the purpose of strewing with flowers or otherwise decorating the graves of comrades who died in defense of their country — and whose bodies lie in almost every city, village and hamlet churchyard in the land.

Great and imposing monuments have been built and others will rise in years to come. Granite, marble, bronze and fieldstone have been fashioned into memorials for armies and divisions and regiments, floats and squadrons. But the flowers strewn on Memorial Day are our tribute to the individual men and women who have helped through those brilliant chapters of American History to keep forever burning the eternal torch of freedom.

As in their final resting places these brave men and women sleep, it is by our actions that we should let them know that we come to the burial plots, parks and mounds not alone to weep in mourning, but to prove to them that we shall keep the faith.

AMERIŠKA DOMOVINA CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

Cleveland, Ohio

Visiting in Cleveland last week was Mrs. Josephine Ulicher of Gilbert, Minn. Accompanying her was her daughter, Mrs. Edward Petrovic and grand daughter, Florence Petrovic. Mrs. Ulicher is our representative in Gilbert, Minn.

Miss Rose Kolar of 1197 E. 61 St. has returned home from the hospital. We wish her a speedy recovery!

Seriously injured last week were Henry J. Starin of 6414 Varian Ave., and Miss Mary Phillips of 5914 St. Clair Ave. when their motorcycle crashed into the rear of a moving automobile on Lakeland Freeway near Eddy Road in Bratenahl. They were taken to Euclid-Glenview Hospital where Starin died this week.

Mrs. Mary Sadar, 1017 E. 72 St. has safely undergone an operation at St. Alexis Hospital and will recuperate at the home of her sister, Mrs. Louis Fortuna, 19212 Keweenaw Ave.

Home from the hospital is Mrs. Frances Susel, 364 Babbitt Rd. She expresses her thanks to all her friends for their visits, gifts and flowers. Visitors are welcome at home.

Indianapolis, Ind. — Policeman Carey Bennett made an arrest but it cost him \$2. A fortune teller offered her services as he walked his beat. He paid his fee, listened to his "future" and then made the pinch.

Baltimore, Md. — A 12-year-old Frank Anderson from the nose and wouldn't let go. The turtle, one of 14 collected by Frank and his friends, finally surrendered when Frank's mother stuck a fork into a leg-hole in the turtle's shell. Frank's mother said the boys no longer own 14 turtles.

Boston, Mass. — Conversation ended abruptly between E. Wilson, a sidewalk elevator started up and flipped Wilson six feet into the air. Wilson, who landed on his head,

was hospitalized with a concussion.

New London, Conn. — One morning, Red, an Irish setter, wandered up a tug's gangplank. He was discovered as the ship docked at New York. The tug's captain found out who owned the dog and returned him to New London by train. "He's a little old for such galivanting — he's 15 but you know," explained his owner, Mrs. William Booth.

Cleveland, O. — Daniel Balmut, 7, got back a quarter he swallowed while watching cowboys and Indians on television. Doctors also took out his appendix.

Torington, Conn. — The "whole town was talking about the Jones boys" after one tried to pinch-hit for the other in a traffic violation case. Wilbur, who had no license, told the officer he was Everett and showed him Everett's license. But the whole thing flopped when Everett showed up in court. Both brothers then were pinched.

Billings, Mont. — Explaining why he had been arrested five times for drunkenness this year, Paul Rides-the-Horse, 28, a Crow Indian, told the judge he had merely been following a friend's tootache remedy: "Keep whisky on the tooth at all times."

Baltimore, Md. — Seeking the Republican nomination for governor, Tim Bright defined what he meant by 100% prosperity: "Chicken legs raining around this state like a snowstorm in Chicago... turkey gravy dripping... like Niagara Falls... porterhouse steaks for breakfast... then sat down with his audience to a supper of frankfurters and lemonade."

Ripley, Tenn. — After running for mayor and getting only 57 out of 1,163 votes cast, Dr. J. Louie Freeman announced that he would contest the election and demand a recount: "I have more than 57 relatives... who know voted for me."

Edmonton, Alberta. — The "Journal" print-

ed a classified ad: "Old beat-up house must be sold before it collapses. Give a cash offer..."

Santa Rosa, Calif. — While Police Sergeant Jack Plover was in church, five prisoners broke out of the county jail, walked a mile thru the city streets, found Plover's parked car and drove off.

Houston, Tex. Pleading guilty to forging some \$177,000 in bad checks in 44 states, Frederick D. George defiantly told the judge: "I planned every hot check I wrote. My only regret is that I didn't write twice as many..."

San Francisco, Calif. — The Ralph Hutchinson Motors firm advertises: "Come on in, browse around. Kick the tires."

Hartford, Conn. — The municipal housing authority evicted tenant Louis Maile after he kicked a hole in the kitchen wall and explained that his four children could then run from one room to another without passing in front of his living room TV set.

Jacksonville, Fla. The Florida Times Union carried a personal announcement: "In retraction to a statement made previously in this column, I wish to state that I'm again privileged to be responsible for my lovely wife's debts. Robert A. Colson..."

On the Ship Queen Elizabeth which left for Yugoslavia last week were the following: From Fontana Calif.: Frank and Minka Alesh, Mrs. Anton Resnar, Chas. Jurkovek, Ludwig Kamlich. — From Chicago: Mrs. Dorothy Sodnik, Miss Betty Nadvornik, Mrs. Helen Vicich. From Milwaukee, Wis.: Joseph and Anna Huklokin. From Lisbon, O.: Charles Bogatay. From Barborton, O.: Anthony and Rose Stoper. From Cleveland: Mrs. Frances Plevnik, Mrs. Jennie Glazar, Mrs. Katherine Sterbentz, Andrew and Helen M. Kozel, Mrs. Frances Kapel, Frank and Lorna Malovic and son, Michael. All trips were arranged by the Kollander agency.

Two high school pupils were about to sit down to an exam in English literature. "Great Scott!" said one, "I've forgotten who wrote 'Ivanhoe'."

"I can tell you that," said the other, "if you will tell me who in the Dickens wrote 'The Tale of Two Cities'."

SHORTS on SPORTS

By JIM DEBEVEC

Not So Good:

Critics have already begun tearing apart Hank Greenberg's proposal that the majors adopt a policy of playing inter-league games. Hank proposes that each American League team play each National League team four times a season—two games at home and two away.

Traffic Rules for Boats:

When two boats approach each other at an angle, the one on the right has the right of way. In meeting head-on, each boat should keep to the right to pass the other. Cruise on the right side of canals or narrow passages. When one boat is overtaking another, the latter always has the right of way, and any boat without a motor has the right of way over motor-powered boats, including outboards.

Reynolds Is 42nd to Sign With Browns:

Billy Reynolds, former University of Pittsburgh star, signed his 1954 contract with the Cleveland Browns. He is the 42nd player to sign. Reynolds ranked third among the Browns in individual rushing with 313 yards in 72 attempts for a 4.3 average last year.

Chicox Getting Formula:

The Chicago White Sox players are getting a daily allotment of wheat germ, a nutritious food supplement. Manager Paul Richards said he became interested in this diet formula when he read that wheat germ oil, taken in conjunction with exercise, can increase a man's physical capacity and endurance as much as fifty per cent.

Long Swim:

Lake Ozark, Mo. — Two white bass tagged by Missouri Conservation Commission fisheries men proved to be real travelers. One made its way through Bagnell hydroelectric dam here and was caught 45 days after it had been tagged and 43 miles from the spot. The other traveled 31 miles in the Lake of the Ozarks.

Castellani to Fight Olson for Title in August:

Rocky Castellani the man from Cleveland fights will get his chance to move up to the middleweight heights in a nationally televised 16-round title fight with Champion Carl (Bobo) Olson at San Francisco's Cow Palace in August, probably on Friday the 13th.

The predicted gate is about \$300,000. The television money will come to approximately \$100,000.

Olson will be making his second defense of the title that he won in a fight with ex-champion Rangan Turpin at New York last October. And he will be the strong favorite off his impressive April victory at Chicago over Kid Gavilan. Rocky Castellani will swing into action at San Francisco with a winning streak of 10.

Harris With 5 Presidents:

Stanley (Bucky) Harris, the Washington Senators' pilot currently serving his 27th year as a major league manager is a baseball rarity. He's the only manager to have stood at the side of five different presidents as they tossed out the first ball of the season at the Capital's Griffith Stadium. The Presidents were: Calvin Coolidge, Herbert Hoover, Franklin Roosevelt, Harry Truman, and President Dwight Eisenhower.

Births

A baby boy was born to Mr. and Mrs. Lawrence Marsy of Drakefield, to keep his two little sisters company. With this blessed event, Mr. and Mrs. Lawrence Marsy of Neff Rd., became grandparents for the 29th time and Mrs. Jennie Mavor-Medic is grandma for the 6th time. Congratulations to all!

Mr. and Mrs. Joseph Kozina became the happy parents of a baby girl on May 15th at Doctors Hospital. The young mother is the former Molly Godec. Congratulations.

Two high school pupils were about to sit down to an exam in English literature. "Great Scott!" said one, "I've forgotten who wrote 'Ivanhoe'."

"I can tell you that," said the other, "if you will tell me who in the Dickens wrote 'The Tale of Two Cities'."

Schedule of Cleveland Summer "Pops" Announced

Guest conductors and soloists from the concert and entertainment worlds will give a new look and sound to the Summer "Pops" Concerts of the Cleveland Summer Orchestra which will begin their Sixteenth Season in the Public Auditorium on Thursday, June 3, at 8:30 p. m. Concerts will be given on Thursday and Saturday evenings this year from June 3 through August 21, with the exceptions that there will be no concerts on June 24-26 and July 1-3, and that there will be one Wednesday evening concert on July 21. Each concert will have a different program, different soloists, and will be given in an air-conditioned summer setting, with tables covering the floor, refreshments and smoking available. The schedule follows:

Andre Kostelanetz Conducting
June 3 Opening Night.—Vignettes from "Carmen" with Carol Smith, Contralto, and Jon Crain, Tenor.

June 5—Mimi Benzell, Coloratura Soprano.

June 10 — The Mauney Twins, Ernest and Miles, Duo-pianists, in Saint-Saens' "Carnival of the Animals." Narrator to be announced.

June 12. — Tchaikovsky Program with Eunice Podis, Piano.

Boris Goldovsky Conducting
June 17 — Operatic Program with Saramae Endlich, Soprano, Ilona Strasser, Mezzo-Soprano, John McColum, Tenor, and Phillip MacGregor, Bass.

June 19 — "An Evening in Old Vienna," with the Duo-pianists, Luboshutz and Nemenoff.

Dr. Frank Black Conducting
July 8 — Gershwin Program with

Married 49 Years!

On Sun., May 30th, Mr. and Mrs. Anton Champa of 1122 E. 63 St., will celebrate their 49th wedding anniversary. They have 3 daughters: Frances George, Jean Slogar, Dorothy Sain, one son: Frank, two daughters-in-law, wife of Frank and Mary, wife of the late Edward. Congratulations and many more years.

Wedding Bells

Married last Saturday in St. Vitus Church were Miss Virginia Zeleznik, daughter of Mr. and Mrs. Jack Zeleznik Sr., of 1075 E. 68 St., and Carl Pertz of 2907 E. 125 St.

Earl Wild, Piano.

July 10 — Mischa Elman, Violin.

July 15 — "Musical Comedy Night," with Barbara Gibson, Soprano, and Earl William, Tenor.

July 17 — Anna Russell, Concert Comedienne.

Louis Lane Conducting
July 21 — Rogers and Hammerstein Night, with Beverly Bower, Soprano, Winifred Heckman, Mezzo-Soprano, William Carson, Tenor, John Tyers, Baritone, and the "Pops" Chorus.

July 24 — Tossy Spivakovsky, Violin.

Leroy Anderson Conducting
July 29 — Eugene List, Piano.

July 31 — Carroll Glenn, Violin.

Victor Young Conducting
August 5 — Frankie Laine.

Rudolph Ringwall Conducting
August 7 — Ethel Smith, Virtuoso of the Hammond Organ.

August 12 — Soloist to be announced.

Conductors and soloists for the remaining concerts on August 14, 19, and 21 will be announced later.

The annual Memorial Day service of St. Vitus Post 1655 will be held this Sun., May 30th at St. Vitus Church. As in the past, the program will be short and simple, yet strong and forceful — a direct plea to Almighty God to deliver the souls of our fallen comrades into his eternal kingdom. Flowers, words and decorations are superfluous on occasions such as this, therefore as Catholic soldiers of our God as well as our country, we extend a sincere invitation to all to join with us on this special day to honor our departed comrades.

May we particularly urge all parish organizations to join us in full force together with other veteran groups which have assured us of their presence.

ST. VITUS POST CATHOLIC WAR VETS

Formation will take place at 9:30 a.m. in the St. Vitus school yard corner of Glass and Norwood Ave. After a short flag raising ceremony, the entire formation will

Election of the first club officers along with a brief discussion on Sunday's dance, high-lighted the CYO meeting, last Mon., May 24.

Sunday evening will find the following officers being sworn in: Don Santic, a Latin junior, as the original CYO president; Arlene Giambetro, N. D. soph, veep; Marilyn Zele, N. D. frosh, sec'y.; Paul Hrisko, Benedictine frosh, treas. Congratulations and best wishes for an even more successful year than last.

Eighth graders will be welcomed into the CYO at a Maypole Dance, this coming Sun., May 30 at 8 p. m. To our future members we can promise delicious food, danceable music and a possible initiation.

LOCAL COLOR

The possibilities of a hike, Weiner roast, and boat ride as coming summer events brought out the "oohs" and "aahs" at the meeting. After hibernating in buildings all winter, anything that smells of fresh air looks awfully good.

Our new president, Don Stanic, may be better known to some readers of this page as Roving Roscoe, the pen-and-ink man of the Junior Holy Name.

Congratulations are in order to Pauline Centa, an active CYO'er who was elected by members of her class at Notre Dame to be their future Junior Class president. Since Connie Schwerko is retiring class prexy, SVS sophs are really bursting with pride that their two class presidents have both been from St. Vitus.

One thing must be admitted — the first CYO meeting really let out with a bang. As a matter of fact the noise was heard in various parts around Cleveland. Here's hoping for more booming successes in future year.

Our Lady's Sodality

The Sodality is cordially invited to participate in the Annual Memorial Day Services of the Catholic War Veterans on Sun., May 30, at the 10 o'clock Mass. Sodality members are to meet in the Sodality Room at 9:30, wearing white blouses and dark skirts, capes and head bands. Monthly meeting will be this Tues., June 1, at 3. This is a very important meeting, since we are going to have elections of officers, please everyone attend!!!

Publicity Chairman

JUNIOR SODALITY

DATEBOOK — May 30, 1954:

We as sodalists have been invited to take part in the Memorial Day Services held by the Catholic War Veterans at our parish. Although the services will take place at 10 a.m. we are asked to assemble in formation in the school yard at 9:30 a.m. We will wear dark skirts, white blouses, and our sodality capes. We hope that there will be a fine representation of our group.

June 1, 1954: Our regular monthly meeting will be at 7 p.m. in the sodality room. Election of officers will take place at this meeting. As you probably heard, the senior sodalists have planned an outing at Fell Lake on Sun., June 13, 1954. They have very kindly invited us to join them. The details will be discussed at this monthly meeting.

June 6, 1954: Mass and Communion will be received in a group at the 7 a.m. Mass. This is due to the graduation of eighth graders at St. Vitus.

LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655 CWV

On Sunday, May 30th, the Ladies Auxiliary will sponsor a teen-age party called the "May Pole Dance." All St. Vitus teenagers are welcome to this gala affair which begins at 8:00 p. m. Music will be by the Slogar Brothers.

All the girls are urgently requested to help decorate the hall on Friday, May 28th for this teen-age party. Please come down around 7:00 p. m.

Also on Sunday, the Catholic War Veterans will again have their annual Memorial Day Ceremonies. Mass will be at 10:00. Be sure to wear hats. For further details please read the above column.

AUXILIARY HISTORIAN.

Traffic Expert Urges First Aid Kits for Autos

Going on a motor trip? Then it's a good idea — and especially if the children will be traveling with you — to have a first aid kit in the car.

Fine ready-made kits can be bought at most drug stores. If you can't find one of them easily, however, it's a simple matter to make up your own, according to Leonard M. van Noppen, vice president of Universal CIT Credit Corp., the nation's largest independent auto finance company.

Van Noppen, who supervises a fleet that travels 30,000,000 miles a year, says these are the makings of a first aid kit:

- 1—Bandage compresses, small and large.
- 2—Small adhesive bandages.
- 3—Individual iodine applicators.
- 4—Some sort of an inhalant, like smeling salts or something with an ammonia base, for use in cases of fainting or nausea.
- 5—At least one tourniquet.
- 6—A tube of burn ointment, which can also be used for sunburn.
- 7—Aspirin.
- 8—A thermos of water.

All these items make up a small package that will fit neatly into the glove compartment. And they will provide you and your family or fellow-riders a lot more protection than the old maps and lollipop papers found in the glove compartment of most cars.

"The only thing that keeps this building from falling down is the termites in the walls holding hands."

Do You Wish to Receive This English Edition Regularly?

If any of our young readers are interested in receiving our Friday English page edition by mail or if you want to order same for someone in military service, just send in \$2.25 for the year with the name and address.

ST. VITUS HOLY NAME
Weekly Review

CYO Activities

Election of the first club officers along with a brief discussion on Sunday's dance, high-lighted the CYO meeting, last Mon., May 24.

Sunday evening will find the following officers being sworn in: Don Santic, a Latin junior, as the original CYO president; Arlene Giambetro, N. D. soph, veep; Marilyn Zele, N. D. frosh, sec'y.; Paul Hrisko, Benedictine frosh, treas. Congratulations and best wishes for an even more successful year than last.

Eighth graders will be welcomed into the CYO at a Maypole Dance, this coming Sun., May 30 at 8 p. m. To our future members we can promise delicious food, danceable music and a possible initiation.

LOCAL COLOR

The possibilities of a hike, Weiner roast, and boat ride as coming summer events brought out the "oohs" and "aahs" at the meeting. After hibernating in buildings all winter, anything that smells of fresh air looks awfully good.

Our new president, Don Stanic, may be better known to some readers of this page as Roving Roscoe, the pen-and-ink man of the Junior Holy Name.

Congratulations are in order to Pauline Centa, an active CYO'er who was elected by members of her class at Notre Dame to be their future Junior Class president. Since Connie Schwerko is retiring class prexy, SVS sophs are really bursting with pride that their two class presidents have both been from St. Vitus.

One thing must be admitted — the first CYO meeting really let out with a bang. As a matter of fact the noise was heard in various parts around Cleveland. Here's hoping for more booming successes in future year.

proceed to the church for the 10 o'clock Mass, celebrant of which will be our pastor and post chaplain, Father Baznik. In conjunction with the Mass, there will be a short sermon and recitation of the Rosary, after which taps will be sounded. The entire program will be concluded, with a short post-Mass breakfast in the school hall.

Again, may we ask that all of our friends, parishioners, parish organizations and groups, join us in this spiritual work of mercy of praying for our dead.

May we see each and everyone of you Sunday morning, May 30th at the 9:30 formation in the St. Vitus School yard.

Members of St. Vitus
Post No. 1655

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

Mrs. Bolton

WE NEED MORE MERCHANT SHIPS. Congressional passage of the St. Lawrence Seaway gives added emphasis to a recent statement by Robert B. Murray, Jr., Under Secretary of Commerce for transportation.

Mr. Murray believes that national security calls for a merchant ship construction program of 60 ships a year, Government-sponsored, at a cost of \$400 million a year. The Maritime Administration and the Defense Department in a joint study indicated that unless ship-building is speeded up the United States' merchant fleet may become obsolete within a few years.

A program presented to Congress calls for a 36,000-man ship-building labor pool, compared to the 23,000 men now engaged in ship construction. On the basis of present orders in U. S. ports the total labor force will drop to 1,200 by 1955. Therefore, the Government is holding up some ship-building contracts let to foreign ports as part of the mutual aid programs.

Thousands of Ohio farmers and industrial workers make a living because we trade abroad. Countrywide, 4,000,000 Americans depend for their livelihood on U. S. foreign trade, much of which is carried by the U. S. Merchant Marine.

When the Seaway is constructed

we in the Great Lakes area will depend heavily upon the available ships to move our products out to buyers all over the world. Think this over, will you—and give me the benefit of your thoughts.

NURSING OPPORTUNITIES. I told a nurses' society in Washington recently that nursing is setting the pace for racial integration in the professions. Especially since World War II there has been a significant break in the color line.

The Ohio State Nurses Board read my speech and its secretary-treasurer, Miss Eleanor F. Swartz, R. N., supplied the following very interesting facts about enrollment of Negro students in schools of nursing in Ohio:

Year	Number of Negro Students	In Number of Schools
1950	54	12
1951	40	8
1952	96	22
1953	109	22
1954	130	27

"Last year 41 of our 63 schools of nursing in Ohio informed us that they would accept qualified Negro applicants," wrote Miss Swartz. "We hope that we will be able to see a continued increase in the enrollment of Negro women in our schools."

Nursing is truly a magnificent opportunity for all young women. The profession offers a status and a respect that can be found in few fields of endeavor. I would urge it upon you who are young, strong and eager to serve.

Slovenian Creative Art

By E. A. KOVACIC

Similar to all cultural nations, the Slovenians have their own popular creative art creating frequently with very limited means. Similar to the higher art, the popular creative art has its periods of development and decline. The last factor that influenced the Slovenian popular art was the baroque style. The popular creative art saved many characteristic trends which proved of a cultural relationship during the past centuries.

The styles of buildings differ very much in different regions of Slovenia. They were influenced not only by the climatic conditions, but also by ethnological influences. A special type of esthetics express the half-brick and half-wooden alpine homes in Upper Carniola. A high developed sense for plastics prove different objects adorned with a high artistic sense. The popular creative art created the beautifully adorned chests and a Slovenian specialty — the beehive with pictures proving a natural wit and artistic sense of our ancestors in the past centuries.

The popular art found its expression also in the beautiful embroidery (made chiefly in the mountainous villages between the towns of Škofja Loka and Idrija and sometimes brought to the market by Venetians as Venetian embroidery) and painted Easter eggs. Toward the end of the 19th century, however, this popular art declined under the influence of the trend toward a common cultural background in the late Hapsburg monarchy.

The history of art found the first traces of a higher art during the late Middle Ages. The Roman style and the early Gothic style brought to Slovenia under German influences left many traces. The later Gothic style developed all the fields

of creative art and left a regional artistic tradition. The most important remnants of the Gothic style are churches with their Gothic monuments and wall paintings.

The best known painters during that period (14th and 15th century) were Johannes de Laybaco (John of Ljubljana), Andrew of Ostrog, Vincent of Kastva, and Jernej of Škofja Loka. The 16th century brought a decline of the Gothic wall paintings.

Due to the strong German influence, the Italian Renaissance did not leave many important traces. The special reason for that was also the Reformation period which was not friendly toward the creative art. The Catholic anti-Reformation movement saved the creative art during the 17th century under the leadership of Bishop Hren, who built, renovated, and adorned many churches. The Jesuit order, invited to Slovenia by Bishop Hren, introduced the humanistic culture and the baroque style in the creative art. The later style influenced the building of most of the churches as well as public buildings in towns and castles.

The climax of the baroque period represented the 18th century with the "Academia Operosorum", which influenced the building of monuments in the baroque style. The monuments and buildings were created by different Italian and domestic artists, among them J. Quaglio, Francesco Robba (who created the famous fountain before the Ljubljana City Hall), Mislaj, Grahovar, and Maček. Quaglio, who painted the walls of the cathedral of Ljubljana, introduced the illusionistic wall paintings continued later by domestic artists Jelovšek, Jamšek, and Potočnik.

During the 18th century, many Slovenian artists studied at the Academy of Art in Vienna, although that school for a long time failed to replace Italian influences. At the end of the 18th century and the

beginning of the 19th century, the most important Slovenian painters were Kavčič, the painter and copperplate-engraver, Jansa, and J. Šega, one of the most important European seal-engravers. The majority of them lived outside Slovenia, while the brothers Lajer (one of them was the painter of the famous Slovenian Madonna at the Brezje shrine) lived in Slovenia.

During the first part of the 19th century, the most important Slovenian painter was Matej Langus, who started with landscape and portrait paintings. Langus was the first original Slovenian painter who worked in his homeland and was fond of his Slovenian nationality. He became known also as a painter of religious motifs for churches. As a personal friend of the American-Slovenian Bishop Baraga, he created his portrait at the latter's visit to Slovenia and sent numerous religious paintings to Baraga's diocese in Upper Michigan. Thus, Langus became the first Slovenian painter contributing to the American culture.

Langus' style of portrait painting was continued by Stroj, while his style of landscape painting was continued by Karinger and by the Carinthian Slovenian Pernhardt.

A greater artist than Langus was the tender idealist J. Wolf (1825-1844), one of the greatest Slovenian painters, while the brothers Janez and Jurij Šubic reached the European level and became known also in France and Germany. Janez Šubic remained a romantic painter, while his younger brother was later influenced realism. The contemporaries of the brothers Šubic were Petkovšek, Franke, Grile, Repič, etc.

The youngest Wolf's disciple was Anton Azbe, who opened a famous school of painting in Munich in Germany. He and Frank Vesel became a link between realism and impressionism. The most important Slovenian impressionistic painters Ivan Grohar, Rikard Jakopič (1889-1943), the painter of visionary impressions in the nature, Matija Jama, and M. Stern, were the first group of Slovenian painters which wanted to work among its own nation, although they organized exhibits also in other countries. Their first common exhibit in Ljubljana in 1900 had a great success.

Beside the impressionists, the painters who have studied at the Academy of Art in Vienna showed a great interest in artistic activity. The most important representatives among them were Hinko Smrekar, Saša Santel, and Maksim Gaspari. As a portraitist, Ivan Vipotil became important while Fran Trtnik painted pictures with social environment.

Trtnik and partly Kos became a link between the impressionist and expressionists. The latter artistic style developed after World War I and found its representatives in the brothers France and Tone Kralj, who reached an abstract symbolic form. As a portraitist and landscape painter Božidar Jakac, known also among the American Slovenians became famous besides Stanko Cuderman, Miha Maleš, the brothers Vidmar, Mira Pregelj, Pengov, Olaf Globočnik, Fran Stiplovec and others became known. Among the Slovenians in the Coastland, Sedelj and the Trieste Slovenian painter Pilon became very important, while Hinko Perušek left for the United States. During the 20th century, the Slovenian painting developed gradually with the European painting with an echo in practically all the styles from

expressionism to surrealism.

The Slovenian sculpture developed in the 20th century. Berneker created with his "Trubar" the first modern monument in Ljubljana. Alojzij Gangl and Ivan Zajec created the rest of the monuments before World War I. After World War I, Lozje Dolinar, the brothers Kralj, Loboda, Napotnik, Kos, Firnat, Karla Bulovčeva, and France Gorše created monuments, although the tradition of the Slovenian sculpture started as late as 50 years ago. France Gorše, a disciple of Meštrović, living at present as a refugee in Cleveland, Ohio, became active also in the New World.

In the field of architecture, several original personalities reached a high level. Among all of them the most important became Jože Plečnik the creator of modern Ljubljana and professor of architecture at the university. After World War I, Plečnik served as an architect in Czechoslovakia, where he renovated the castles of Hradčani and Lani for President Masaryk. He and professor Vurlik educated a number of disciples who continue the work of their professors.

The establishment of the Slovenian University after World War I brought also the development of the history of art with Dr. Franc Stele, Dr. Izidor Cankar, and Dr. Mesenel as the most important representatives.

Next Week
"Slovenian Music."
(Clip and save for your scrapbook of the history of your ancestors.)

Death Notices

Brodnik, Louis — Husband of Rose (nee Oster), father of Patricia, Norman, John, son of Jennie (nee Gorsic), brother of John, Joseph, Anthony, Jennie Marolt, Mary Figurski, Sophie Japel. Residence at 1022 Dillewood Rd.

Dolinar, Anton — Husband of Katherine (nee Klinar), father of Valerie Hale, Betty Jane Sebul. Residence at 6164 Wilson Mills Rd., Mayfield Village, O.

Godec, Joseph — Husband of Mary, father of Frank, Mary Tekavec, Amelia Kozina, Louis, Angela Klemenčic.

Grdanc, Anna (nee Komocar) — Mother of Mary Cizel, Frances Jerman, Spohie Volcansek, John, Margaret, Stephany Mlac, sister of Martin. Res. at 5520 Carry Ave.

Jezerc, John — Father of Jennie Lukanc, Mary Picman, Cyril, Stephanie Smith, Josephine Smith. Residence at 927 E. 239 St.

Jurak, Frank — Residence at 1492 E. 107 St.

Karish, Joe — Husband of Frances (nee Rebolj), father of Frances Marshall, Lillian. Residence at 1271 E. 61 St.

Krajewski, Edward — Husband of Frances, father of Frieda, Paul, Heinrich, Josephine Ferguson, Fay Connors, Louis Clernt, Milly Tomazin, Clara Slapnik, Marie Farone. Residence at 1381 E. 65 St.

Lausche, Anton — Husband of Rose (nee Krizman), father of Frank, Anton, Theresa Janezic, Agnes, Mary. Residence at 8006 Union Ave.

Leskovec, Johanna — Wife of Frank, mother of Frank, Jennie Kosicek, Josephine Oster, William, Bertha Klaus, sister of Joseph Turk. Residence at 1148 Norwood Rd.

Offak, Agnes — Mother of Mary, Anna Semple, Agnes Wukovich, Johanna, John, Frances Kernz. Residence at 5801 Dibble Ave.

Okowitz, Mary (nee Penjok) — Wife of John, mother of Jimmy, sister of Joseph, John, Edith Fedor, Susan Bonefed. Residence at 15801 Damon Ave.

Starin, Henry J. — Brother of Stanley, Elmer, Cecilia, half-brother of Ferdinand, Anne Martin. Residence at 6414 Varian Ave.

Stefancic, Katherine — Wife of Frank, mother of Frank, Stanley, Ronald, Catherine Hancock. Residence at 19612 Muskoka Ave.

Vidmar, Jacob J. — Husband of Alice (nee Grdina), father of Eleanor Morris, Jack, Arlene Clayman.

BORROW
with Confidence
HERE!

WE SPECIALIZE IN LOW COST LIFE INSURANCE and AUTOMOBILE LOANS

Member Federal Deposit Insurance Corp.

NORTH AMERICAN BANK
15619 WATERLOO ROAD
6131 ST. CLAIR AVE. 3496 EAST 93RD ST.

FOR "GIFTS THAT ADVERTISE" CALL

PAULICH Specialty Co.

- Advertising Novelties • Matches
- Calendars • Anniversary • Convention and Opening Favors
- Executive and Business Gifts

"ALWAYS SOMETHING NEW and DIFFERENT"

Office and Showroom
15813 Waterloo Road
IV 1-6300 GL 1-7697

"DRY CLEANING THAT SATISFIES"

ALSO DYEING - PRESSING REPAIRING

Acme Dry Cleaning & Dyeing Co.
572 E. 152 St. GL 1-5374

Charles & Olga Slapnik FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
6026 St. Clair Ave.—EX 1-2134

Rich's Auto Body Shop

COMPLETE AUTO SERVICE
Painting - Motor Service
Ignition - Brake Service
1078-80 East 64th Street
Tel. EE 1-9231 — HE 1-4947

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of

MIHALJEVICH BROS. CO.
6424 ST. CLAIR AVE.
With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.
Office Hours: 9 A.M. to 6 P.M.

Body and Fender Repairs on Your Automobile

SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633
FRANK CVELBAR, Owner

Alice, Veronica Saitz, John, brother of Sophie Sternot. Residence at 626 E. 124 St.

Reduced charge. In Los Angeles, jailed on suspicion of auto theft, ex-convict Henry Segura swiped Cellmate Manuel Salazar's clothes and identification cards, paid Salazar's \$25 fine for drunkenness and calmly walked out the front door.

Rudolph Knific Agency
Complete Insurance Service
Our companies are rated A-plus
Auto and fire rates given over phone.
IV 1-7540 820 E. 185th St.

MARY A. SVETEK FUNERAL HOME

Beautifully furnished parlors with a home-like atmosphere.

No matter within what price range—we render our undivided attention and most complete funeral service to all. No extra charge for the use of our quiet, dignified and recently remodeled home.

Prices Moderate
(Transportation of bodies into and out of town furnished)

478 East 152nd St. KE 1-3177
Ambulance service day and night

Ever wonder why you use so much milk?..

Milk is not only delicious. It's an easily digested and highly versatile food. It gives you more things you need for health and energy than any other food... and for less money! Why not have your milk brought to your door by our frequent home delivery service?

CLOVER DAIRY
JOSEPH MEGLICH & SONS
1003 East 64th Street ENdicott 1-4228

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS and FURNITURE DEALERS
1053 East 62 St. HEnderson 1-2088

COLLINWOOD OFFICES:
17002-10 Lakeshore Blvd. KEnmore 1-5890
15301 Waterloo Road KEnmore 1-1235

for perfect winter comfort get the furnace with

"Magic-Action" Valve
(It assures ideal comfort regardless of pressure conditions) and

"FINGER-TIP" IGNITER
(It lights the furnace at the touch of a button)...and

"SAFETY SENTINEL" PILOT
(It never lets your furnace go out)

bryant "319" GAS-FIRED, FORCED AIR
Convenient terms—call us for an estimate

FOR PROMPT SERVICE CALL

JOE AHLIN
SHEET METAL & FURNACE
ROOFING — GUTTERS — SPOUTING
5837 Dumbarton Blvd. KE 1-4393
Richmond Heights
—36 MONTHS TO PAY—
Make Your Payments With Your Gas Bill

NOW LET YOUR DOLLARS WORK FOR YOU

Isn't it pleasant to sit back and relax after working hard? Don't let the dollars you've worked for sit idle, though—put your reserve funds into an insured savings account here, where they'll earn a worthwhile return. Each saver's funds are insured to \$10,000. A convenient amount opens your account

2 1/2% Current Rate on Savings 2 1/2%

ST. CLAIR SAVINGS-LOAN CO.

8235 ST. CLAIR, HE 1-5670
15301 WATERLOO, ST. CLAIR, IV 1-1800

ROSEN'S BATS RULED OUT—Cleveland Indians first baseman Al Rosen (center) shows manager Al Lopez (left) and Bob Lemon, pitcher, one of the two bats that umpire Charlie Berry ruled out when Rosen came to bat in a recent Red Sox-Indians game. One of the bats, a Rosen favorite, had been tacked down where it was splintered, and the other had a flat spot.